

serxwebûn
ARMANC
îpezî azadî
demokrasi

ARMANC

SAL 5 HEJMAR 44/1983

Beriya Kongra 4'a

Rewşa Federasyonê

Federasyona Komele yên Kurdistanê lı Swedê dê Kongra xwe ya 4 an dı navbera 17 û 18 ê meha 12 an de pêk bine. Divê bê bira xwendevanên me, ku me dı hejmar 36 ê ARMANC ê de dı derheqê Kongra 3 an de bı tırki nıvisarekê dūr û dirêj nıvisandıbû.

Kongra 3 yan bı pêkanina "hevkarıya pıroz" (ittifaka kutsal) de, dı hêla politik de iflaseke heri mezın bû. Kongra 3 ya lı ser navên hêz yên politik derbeki mezın lı wan hêzên ku dı nav hevkarıyê da bûn, xıst. Dı vê Kongrê de bir û bavariyên hınek hezan lı ser rêxıstınên demokratik bı şêleke berçav (konkret) ji ali herkesi ve hate ditın û nıtrandın.

Par dı Kongra 3 yan de, nunerên komela me, dı her sê rojên Kongrê de hevkarıya ku dı nav ew hêz, gurup, malbatên pragmatik, feodal, heyıfır, dıji rêxıstını, hatıbûn pêkanin, rûyên wan vekırın (teşhir kırın) û danin navê. Nunerên komelê sê roj pey hev dı derheqên rexıstınên demokratik de, dı warê ideolojik û politik deditınên xwe gotın û ji çewtiyên wan re rexneyan anın. Tu deng ji oportunistan derneket. Xwe lı kerri-ti û lalityên danin. Xelasiyê dı bédengiti de ditın.

Me dı nıvisara xwe ya ARMANC de, vê bê prensibi û bê bingehiya hevkarıya pıroz diyar kırıbû. Ji bo tevgera demokratik ya gelê Kurd, vê hevkarıya anti-demokratik û bê prensip wuha ditıbûn :

" Bı salan evdek û dolap ji bo kara rojani ya grubi ya biçûk earna dızıvıre dostaniyên derewın. Ev rewşa ha lı pêşiya prensibên tekoşına ideolojik û dostaniya politik ya hemû hezên demokratik yên neteweyi dıbe pıgar, û dê bibeji. Ev şel dı bingehê rast de ji bo hêzbûn û xurtbûna hêzyên rêxıstını yên ku ji bo sexwebûna gelê me tekoşın dıdın re zerar tine. Ji bo hınek hesabên biçûk yên ku van rıyan dıhêçının (dıcerbının) baş dızanın ev serfiraziyên jıyankın û dem demi ji wan re kar nayıne." (Armanc Hejmar 36 û rûpel 20)

Jı ber ku ditın û bir û baweriyên me rast bûn; dı nav saleki de pratik û jıyanê heq da me. Dı der heqê federasyonê de dı nav salekê de rexne û pêşneyaziyên me yeko yeko bı ci hatın. Dı salekê de çı bû, çı hatgûhartın ? Peyman û hevkarıya ku bı ta û benên rızı bê grêdan, kare çı bıke ? Komita karger - bı rasti divê mırov heqê wan nexwe û raste rast navên wan bang bıke komita karsekındın. - gohênxwe û çavên xwe girtın û destên xwe grêdan, lê zmanê xwe lı hember xebatê dirêj kırın. Komita karger(!) kareki karıbû dı nav xwe de be qır û bê cır par bıke. Ew ji kır. Yek ji vi par kırın û girtına deriyên federasyonê bû. Kılitan par kırın, deriyan girtın û nıftan avêtın bı berikên

xwe. Ox, çı xweş û hêsa bû.(!) Em dıxwazın çend mınakên berçav (misalên vekırı) bıdın xwedevanên xwe.

Wek tê zanin federasyon par berê kongra 3.yan bû xwediye matbaa, çapxane, kovara zarokan HÊVÎ, Radyoya Dengê ARMANC ûhwd. U wek ku Kurdên lı Swedê dıjin baş pê dızanın ku makinên matbayê zıgar bûn û rızıyan. Kovaran zarokan heqê xwe yên resmi wenda kır. Heqê radyoya Kurdi hat standın. Pirtûkên çapkırı yên zarokan saleki lı ciyê xwe rızıyane. Çapxana Kurd nehat bıkaranın. Kovara federasyonê BERBANG dı saleki de 6 hejmar derket û hejmarên 11 û 12 çapkırı û hazır tam sê mehan dı federasyonê de man û nehatın belav kırın.

Jı aliyê dın ve ji çava federasyonê dabûn girtın kamita karger (!) dıxwestın xebatên komeleyên endam yên aktif ji bıdın sekinandın. Dı vi vari de ji gelek mınakên berçav û vekırı hene. Vek tê zanin federasyon ji aliyê kolelên endam ve tê avakırın. Bı aktifbûna komelên yên endam federasyon pêş dıkeve, aktif û serbılınd dıbe. Divê federasyon ji bo aktifbûna komele yên endam xebat bıke û divi wari de alıkarı û pıştgırıya komelên yên endam bıke. Lê federasyon bı vê komita xwe ya karger(!) dı şûna van berpırsıyari û vatınıyên xwe de, xebatên komele yên endam dı pratikêde xwest bıde sekinandın û lı ba maqamên Swedi lı pêşiya xebatên komelan bû bend û pıngar. Dı pratikêde bê haya komelan bı serê xwe bıyarên tevgeran girt û wan pêk anı. Projên (xebatên) lı ser problemên Kurdan lı Swedê wê bı xwe çenekır û yên komelan ji nehişt çêbe.

Federasyonên bıyani yên ku lı Swedê ne dı nav salekê de ji bo armancên xwe bê hejmar imkanan pêk anın û tinın ji. Jı her roj bêtırin iro ihtiyacıya gelê Kurd bı imkanên rêxıstını, politik, maddi, kulturi uhwd. re heye. Lê komita karger (!) ya federasyona Kurda salekê ser pıştê raza û van imkanan bıkar nani. Pêşneyazi û bıyarên ku dı kongra 3. de hatın kırın dı salekê sranser dı doyan da ma.

Hevkarıya bê prensib û "Pıroz" sala xwe tıje kır. Her hêz, komele û her Kurdê welatparêzê ku lı Swedê dıji, pêkanin û xebata vê hevkarıya "pıroz" dit û cenband. İro kongra federasyonê ya çaran nêz e. Jı her hêz, komele û kurdên welatparêz re vatını û berpırsıyari dıkeve ku kar û zerar ya salekê bıde ber çavan ku zerareki neke dıdo. Bıla meydan carek dın ji jı grub û hêzên çavnebar re nemine û disa menfeetên grubi ser nekeve.

- JI BO FEDERASYONEKE DEMOKRATİK Û JI BO YEKİ-TIYEKE BI PRENSİB XEBAT DIVÊ !

SEÇİMLER VE SONRASI

6 Kasım 1983 günü yapılan seçimler, 12 Eylül 1980 den beri Faşist Cunta'nın "Demokrasiyi sağlam temellerde yeniden inşa etmek" sözleri ile gerçekleştirmeğe çalıştığı faşist devlet biçiminin kurumsallaştırılmasının ve bu çabanın halk kitleleri nezdinde meşrulaştırma isteminin doruk noktasına ulaşmasıydı. Bu gerçek şu üç yıllık gelişmelerin, uygulamaların ortaya çıkardığı bir sonuçtu. Türkiye ve Kürdistan'daki örgütlü siyasal güçler, burjuvazinin çeşitli kesimleri, uluslararası siyasi çevreler 12 Eylül ile başlayan sürecin siyasal yapısının en güdük burjuva demokrasisi ile bile bir ilgisinin olmadığını çoğu kez ortaya koymuşlardı. Saptanan bu durum, aynı zamanda farklı nitelermeleri ve buna uygun olarak siyasal gelişmelerin ileriye yönelik seyrini, buna karşı olunması gereken tutumu da içeriyordu.

Bu anlamda başta işçi sınıfımız, emekçi halklarımız ve onların örgütlü güçleri açısından durum saptanması, demokrasi düşmanlarının, demokrasinin en küçük bir kırıntısını bile ortada bırakmayanların "demokrasiyi geri getirmelerinin" mümkün olamayacağı biçiminde bazı farklılıklara karşın şekillendi. Buna uygun olarakta demokrasiyi gerçek anlamıyla ancak demokrasi güçlerinin kendi mücadeleleriyle kurabilecekleri saptanması, tüm kesitlerin benimsediği bir görüş olarak kabullendi. Ancak, diğer yanda ise, Demokratik hak ve özgürlükleri, temel insan haklarının en küçük kırıntısını bile ortada bırakmayanlar, "demokrasi" demagogileri ile üç yıllık uygulamalarını "seçimler" düzeyine ulaştırdılar ve bu "seçimler" in demokrasiyi yeniden inşa etme çabalarının bir sonucu olduğu ileri sürüldü. Ama yaşamın dili bunun böyle olmadığını kanıtladı. Faşist generallerin "seçimler" ile "demokrasiye geçileceği" iddia ve çabaları, ancak dünkü uygulamaları ve adımları ile bir anlam kazanabilirdi. 12 Eylül ile açılan yeni süreçte faşist cunta, "demokrasiye geçmek" yolunda adımlar mı atmıştı, buna uygun kurumlar mı oluşturmuştu, yoksa tersi yolunda mı davranmıştı?

Yaşananlar bin kere ortaya koymuştur ki 12 Eylül 1980 darbesi, Türkiye ve Kürdistan'da bir avuç işbirlikçi, mali sermaye adına koyu bir diktatörlüğü, toplumun tüm kesimlerine benimsetme ve yerleştirme yönünde atılan adımların, yaratılan kurumların ilki olmuştur. 6 Kasım Seçimleri de bu anlamda, yaşanan bu sürecin karakterine uygun olarak, diktatörlüğü, yasallaştırma ve sivilleştirme çabasının bir ürünüydü.

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesi ile var olan nispi demokratik hak ve özgürlüklerin tümü ortadan kaldırılmış, MGK olarak adlandırılan generaller çetesi, tüm yasama, yürütme ve yargı yetkisini kendisinde toplamış, "Danışma Meclisi" adı altında bir sallabaşlar tekkesi oluşturularak sözümona demokrasiyi inşa yönünde kurumlar oluşturulmuştu. Hazırlatılan "Anayasa" taslağı, cunta tarafından onaylanarak 7 Kasım 1982 de halk oyuna sunulmuş silahların gölgesinde halka benimsetilmişti. Ardından oluşturulan anayasa'ya uygun olarak bir dizi yasa peş peşe çıkarılmıştı. (Gerek bu kurumlaşma sürecinin aldığı biçimler, gerekse söz konusu yaratılan kurumların —MGK, Danışma Meclisi, Anayasa. vb.— niteliğine, dergimizin daha önceki sayılarında yer verdiğimiz için tekrar değinmeyeceğiz.) Yapılacak "seçimler"de, yaşanan sürecin mantığı gereği, temel karakterini kendisinde somutlaştıracak, bu sürecin sistemleşmiş en üst biçimini oluşturacaktı. Sürecin özgül ifadesi olarak "seçimler" olayı, "demokrasiye geçiş" safatasının içyüzünü açığa çıkarmaktadır.

Birkez "seçimler" in demokratik olmayacağı, çıkarılan "Anayasa", buna bağlı olarak, seçim ve siyasi partiler yasası ile açıklık kazanmıştı. Ancak bilindiği gibi cunta, kendi çıkardığı yasalar ile bile yetinmedi. Fiili uygulamaları ile mevcut "anayasa" sınırları içinde siyaset sahnesinde boy göstermek isteyenler bile, fiili tasaruflar ile engellendiler. Bu uygulamalar, cuntanın keyfililiğinin ölçüsü olduğu kadar aynı zamanda korkusunun ve güçsüzlüğünün de bir ifadesiydi. Mevcut "anayasa"yı temel alarak siyaset yapmayı önüne

koyan DYP, SODEP gibi partileri bile fiilen seçim dışı bırakan cunta, daha geniş toplum kesimlerinden yalıtılmayı göze alırken elbetteki, değil "çatlak" seslere, "çatlak" seslerin çıkmasına olanak verebilecek yapılanmalara bile tahamülünün olmadığını kanıtlamıştı. Bütün bunların yanında, gerek adayların saptanması, gerekse seçim propagandaları konusundaki sınırlamalar, en kaba burjuva demokrasisi adına bile bir yüzkarasıydı. Yıllardır "batılılaşalım", "batı demokrasisi" diye diye bugünlere gelen TC'nin batılı dostları bile bu uygulamaları demokrasi ile bağdaştırabilecek cesareti kendilerinde görememişlerdir. Üç yıldır ilerici güçlerin, Avrupa Konseyinin Türkiye ile ilgili somut adımlar atması yönünde gösterdikleri çabaları bin dereden su taşıyarak engellemeye çalışan Konsey' in gerici temsilcileri, bu ay (Ekim -83) içinde yapılan toplantılarında, aldıkları kararlara da yansıdığı biçimde, 6 Kasım "seçimleri" nin "demokrasiye geçiş" adımı olamayacağını belirtmekten kendilerini alamamışlardı.

Bu anlamda "seçimler" in, halkın gerçek iradesini ortaya çıkaracak nitelikte olmadığı açıktı. Bu açıklık, Cunta'nın "anayasa" sının çerçevesini çizdiği ve siyasi partiler ve seçim yasasında şekillenen siyasal mücadeleye ilişkin sınırlamalarda ortaya çıkmıştı. Çünkü, herşeyden önce yığınların kendi siyasal düşünceleri doğrultusunda siyasal örgütlenmeleri engellenmekteydi. Siyasal düşüncelerin özgürce açıklanarak oluşturulan siyasal örgütlenmeler olmaksızın, siyasal tercihlerin özgür ve demokratik bir şekilde yapıldığı yada yapılabacağı ileri sürülemez. Bizzat cunta tarafından kurdurtulan, adayları bile cunta tarafından saptanan partiler arasından bir tercih ile karşı karşıya bırakılan yığınlar, bu durumda sadece temelleri "anayasa" da atılan ve "güçlü devlet, istikrarlı hükümet" felsefesi ile donatılmış faşist devletin sivil görünüm altında bir "parlamento" ile devamını sağlamaya çağırılmaktaydı. Elbette ki cunta açısından bu çağırısı nedensiz değildi. Bu çağırının nedenleri mali

Baştarafı sf. 3 te

sermaye adına "Demokrasiyi sağlam temellerde yeniden inşa etme" demagogisi ile gerekçelendirilen iktidarın silah zoru ile gaspedilmesine karşı, yığınların tepkisinde ifadesini bulmakta idi. Bu tepkinin yontulması ve toplumsal muhalefetin, yığınların günden güne artan hoşnutsuzluğunun giderilmesi çabasının bir biçimi olarak "demokratik seçimler" yapılmaktadır. Siyasi partilerin kurulmaya başlandığı dönemlerde kimi muhalefet belirtilerine karşı, Evren'in "gerekirse seçimleri erteleyebiliriz, iptal edebiliriz" biçimince sarf ettiği sözler, cuntanın "seçimler" e, "parlamento"ya neden gereksinim duyduğu yönünde yukarıda belirttiğimiz gerçekleri daha da açıklığa kavuşturmaktaydı. Tüm bunlar, 6 Kasım "seçimler" inin "demokrasiye geçiş" in değil, aksine faşist devletin bir "parlamento" ile donatılarak kurumsallaştırılmasının bir adımı ve en üst biçimi olduğunu göstermektedir.

6 Kasım "seçimler" inin bu anlamda demokratik olmadığı ve "demokrasiye geçiş" in bir adımı olamayacağı ortadaydı. Açık olan, bizzat cunta tarafından ileri sürülen üç "şer" in "ehven" ini tercih etmek yada, kimi burjuva çevreleri tarafından ileri sürüldüğü biçimi ile bu tercihi "ödünç" olarak yapmak, nesnel olarak faşist devlet' in bir "parlamento" ile en üst düzeyde kurumsallaştırılmasına ve devamına hizmet etmek demektir. Böylesi bir davranışın gerekçesi ne olursa olsun halklarımızın gerçek çıkarlarını cunta'nın zorbalığına feda etmek demektir.

Halkımızın gerçek çıkarları ve siyasal tercihi faşist diktatörlüğün değişik biçimlerde devamında değil, aksine, bu diktatörlüğün örgütlü gücümüz ve savaşımla ile alaşağı edilmesindedir. Bu genel saptamanın ışığında 6 Kasım "seçimler" i en geniş demokrasi güçlerinin en azından davranış birliğinin sağlanması ve bunun eylem alanında örgütlü bir güce dönüştürülmesi ile faşist diktatörlüğün yıkılması yolunda ileri bir adım olacağı açıktır.

Açıktır ki cunta ideolojik, politik ve örgütsel olarak kendi siyasal iktidarına bizzat kendi siyasal kadroları ile sivil, "parlamanter" görünüm kazandırmak istiyordu. Bu amacına da kendi koyduğu kuralları bile çiğneyerek, baskı, terör, yıldırma uygulamalarıyla varmak istiyordu. Bununla da, örgüt-

lendirilerek iktidara hazırlanılan partilerden birini yığınlara benimsetmek, onların onayından geçirmek istiyordu. Böylece geniş bir kitle desteğini kazandığı görünümünü kendine yakıştırarak yeni taze kanlar arıyordu.

Bu oyunu bozmak için ve halkımızın gerçek demokrasi istemini yükseltmek ve bu istemi bizzat bu "seçim" alanında, "seçim sandıkları" içinde yoğunlaştırmak gerekmekteydi.

Cunta'nın "demokrasi" senaryosu ve bu senaryonun oyuncularına karşı, yukarıda belirlediğimiz, halklarımızın demokrasi istemini oy pusulalarında somutlaştırma, hemen hemen tüm demokrasi güçleri tarafından saptandı. Bu saptama, cunta'nın faşist diktatörlüğü kurumsallaştırma çabalarına, zorbalığına, hile ve çarpıtmalarına karşı, demokrasi istemini yükseltmesi, giderek bu istemin, tüm demokrasi güçlerinin anti-faşist demokrasi cephesine dönüştürülmesi yolunda somut bir adım, ve alan olması açısından oldukça önemliydi.

SEÇİMLER

6 Kasım seçimleri, yukarıda değindiğimiz gibi, cunta'nın kendi kadroları ile kendi siyasal iktidarını "sivilleştirme" ve bunu halk yığınlarına benimsetme çabasıyla, Demokrasi güçlerinin bizzat oy pusulalarında geçersiz oy kullanma biçiminde somutlaşan "demokrasiye geçiş" demagogisini boşa çıkarma çabası arasında bir mücadele platformuydu. Bu anlamda, seçim sonuçları, bazı gerçekleri ortaya çıkaracağı ve günümüz Türkiye'sinin siyasal çehresini göreceli de olsa yansıtması bakımından da önemliydi.

Cunta'nın kendi koyduğu kuralları bile çiğneyerek, seçimlere katılma icazetini verdiği üç partinin (MDP, Ana.P ve HP) seçim sonuçlandığında ortaya çıkardıkları tablo, gerçekten "beklenilen" bir tablo değildi. Sonuçlar ne tümü ile cunta'nın istemi biçiminde ortaya çıktı, ne de demokrasi cephesinin önüne koyduğu politikası başarılı olabildi.

Partilerin kurulmaya başladığı ilk günden, seçim propogandalarının yapıldığı süre boyunca cunta'nın başı ve yetkilileri tercihlerini açıkça MDP'den yana koymuşlardı. Daha doğru bir tanımla MDP, cunta'nın bizzat direkt partisiydi. Bu durum, birçok konu-

malarda, açıklamalarda ve sözkonusu partinin kurucu kadroları ve bu partiye katılanların kimliğinde çok açık olarak görülebilmekteydi.

Ama ne var ki, tüm bu uğraş ve çabalara karşın, 6 Kasım günü sandıklar açıldığında, MDP'nin tahminlerin de ötesinde "seçimler" den ağır bir yenilgi alarak çıktığı görüldü. Bu sonuç, bir bakıma cunta'nın istemini tümüyle gerçekleştirmediğini gösterdi.

Cunta'nın ikincil derecede "yedek" tercihi Ana.P'nin "seçimler" den başarıyla çıkması ve özellikle HP'nin MDP' ni atlayarak ikinci parti konumunu elde etmesi cuntayı hoşnut kılmadı. Bu hoşnutsuzluk açıktır ki, "seçim" sonuçlarının hangi biçimde olursa olsun bir tepkiyi yansıtmasından kaynaklanıyordu.

Tüm bunlara rağmen "seçimler" in bu şekilde sonuçlanması, cunta'nın karhanesine yazılmış yeni bir puan olarak görülmelidir. Çünkü; faşist cunta için önemli bir dönemeç olan bu "seçimler" de halk yığınlarının tepkisinin gerçek demokrasi istemini yansıtacak geçersiz oylar biçiminde yoğunlaşmasının engellenmesi kendisi için büyük bir başarıdır.

Kaldı ki 6 Kasım "seçimler" i yazımızın daha önceki bölümlerinde gerekçeleriyle birlikte ortaya koyduğumuz gibi, şu yada bu partini "seçimler" i kazanması ile "demokrasiye geçiş" adımı olamayacağı, durum açısından pek bir değişikliği yaratmayacağıydı. Çünkü; cunta daha ilk günden önlemini almış, her şeyin kuralını saptamış ve yasalarıyla bunu perçinlemişti. Bu bakımdan "seçim" sonucunda cunta'dan icazetlilerin herhangi birinin "seçimler" i kazanmış olması günümüzde sonucu değiştirici olarak görülemez.

Ortaya çıkan bir diğer bir sonuç, cunta'nın tüm tehdit ve baskılarına karşı, geniş halk yığınlarının oylarını MDP'de değil de diğer iki partide toplamalarının, halkın cunta'ya karşı bir tavır olduğunu göstermesidir. Halkın bu tutumu son tahlilde faşist cunta'ya karşı alınmış bir tavır olarak kabul edilmelidir. Cunta'nın bu sonuçlarla geniş halk yığınlarının desteğine sahip olmadığını, tersine bunu giderek yitirdiğini, 12 Eylül'ün ilk dönemlerindeki yığın desteğinin giderek kaybolduğunu, memnuniyetsizliğin giderek yükseldiğini göstermektedir.

Baştarafı sf. 4 te

Eğer yığınlar daha ileri bir tutum içine girmemişlerse, gerçek demokrasi istemlerini doğru bir biçimde somutlaştırıp tıramamışlar ise, bu, yığınların bugünkü bilinç ve örgütlülük düzeylerinin böyle bir davranışa denk düşmemesinden, ciddi bir alternatifin, yol gösterici güçlerin zayıflığından ve buna ek olarak korku ve tehditlerin yoğunlaşmasından duyulan kaygıdır. Açıktır ki ciddi bir önderlik - ki bu ancak demokrasi güçlerinin örgütlü davranış birliği olabilir - yığınların tepkilerinin doğru hedeflere, cunta'nın tüm baskı ve tehditlerine rağmen kanalize olmasını sağlayabilirdi.

Demokrasi güçlerinin, halka "seçim" sandıklarında geçersiz oy kullanma biçiminde somutlaşan çağrılarının nedenli etkili olduğu ortadadır. Halk yığınlarının bu çağrılara "itibar göstermemesinde" baskı ve tehditlerin rolü olmakla birlikte, asıl neden bu değildir. Asıl neden; halk yığınlarının, devrimci-demokratik güçlerin dağılımından kaynaklanan güvensizlikleri ve demokrasi güçlerinin bizzat kendileri-

nin içinde buldukları konomdan kaynaklanmaktadır. Ki bu konum, genel olarak demokrasi güçlerinin politik örgütlülük düzeylerinin geriliği, yığın bağlarının güçsüzlüğü biçiminde ifade edilebilir. Geniş halk yığınları bu duruma ve bu durumun doğal sonucu olarak, etkisiz kalan demokrasi güçlerinin çağrılarına "itibar etmemişlerdir" ve onları, muhalefeti -günümüz koşullarında- göğüsleyebilecek güçler olarak görmemişlerdir.

Bu gerçek, demokrasi güçlerinin, Türkiye ve Kurdistan'da ki etkinlik derecesini ortaya çıkarmıştır. İçinde bulunulan bu durumun sonucudur ki, "seçimler" e ilişkin yapılan saptanan yol ve yöntemler yığınlara ulaştırılmamış onlar arasında örgütlü maddi bir güç durumuna getirilememiştir. Yetersiz ajitasyon-propoganda çalışmaları kendi yapısal sınırlarını aşamamıştır.

Bu durumun doğal sonucu, kitlelerin alternatifleri daha başka yerlerde aramaları ve somutlaştırmaları olmuştur. Dolayısıyla 6 Kasım "seçimler"i demokrasi güçleri açısından önüne koyduğu politikayı başarılı bir biçimde

uygulayamaması anlamında başarısız bir deneydir. Cunta açısından ise, sonuç daha önce değindiğimiz gerekçelerden dolayı amaca uygun düşmektedir.

SONUÇ VE GÖREVLERİMİZ.

Türkiye'de şimdi sivil görünümü bir yönetim ile sözümoña "demokrasi"ye geçiliyor". Bunun neden böyle olmadığını daha önce açıklamıştık. Türkiye'de mali-sermayenin en güçlü birlikleri adına "parlamento" ile süslenip kurumlaştırılan faşist diktatörlük koşullarında önümüzdeki dönemde özellikle burjuvazinin bu "parlamento" nun dışında kalmış kesimlerince, Türkiye de öteden beri yaptıkları "demokrasi" cilik oyunları ve tartışmalarının yoğunlaştırılacağı bir ortam yaratılacaktır. Özellikle bu tartışmalar ile de kitlelerde giderek yükselecek ve belirginleşecek olan gerçek halk demokrasisi istemlerinin burjuva muhalefet sınırları içerisinde hapsedilmesi amaçlanmaktadır. Hatta bunun belirtileri partiler yasası tartışmalarından sonra kendisini ortaya koymuştur. Demokrasi mücadelesini yada demokrattığı salt kendisinin

Devamı sf 23 te

CUNTA VE CUNTANIN PARTİLERİNE HAYIR

6 Kasım "seçimler" i öncesi Kurdistan'da "seçimler" in karakteri ve tavrı üzerine *DEVİRİMCİ-DEMOKRATLAR* tarafından basılıp, yaygın olarak dağıtılan ve elimize ulaşan bildiri, dergimizin bu sayısında yayınlanıyor. Bildiri, *DEVİRİMCİ-DEMOKRATLAR*'ın "seçimler" dönemindeki aktif ajitasyon-propoganda ve örgütsel çalışmalarının bir örneği durumundadır.

ARMANC

Emperyalizm ve işbirlikçi-sömürgeci tekeli burjuvazi adına iktidarı askeri bir darbe ile gaspeden generaller çetesinin emekçi halklarımıza yönelttiği saldırılar üçüncü yılını doldurdu. Bu sürede cunta, başta ABD emperyalizminin dünya ve bölge halklarına yönelik saldırgan politikasını en sadık uşağı olduğunu ispatlamak için ne gerekiyorsa yaptı. ABD emperyalizminin dünya barışını kundaklamaya ve dünyayı nükleer bir felakete sürüklemek isteyen savaş kışkırtıcılığı politikasının ve başka halkların içişlerine karışma, yayılmacılık, toplu kırım politikasının bölgedeki en büyük maşala-

rından biri olduğunu gösterdi. Emperyalislerin bölge halklarına ve ilerici demokrat güçlerine karşı özel olarak eğittiği ABD ve NATO saldırı birlikleri olan çevik kuvvetler ve en gelişkin donanımı taşıyan AWACS casusluk uçakları için Kurdistan'ın bağrında üs'ler inşa edilirken Kurdistan'da NATO tatbikatları düzenleyerek halklarımıza ve bölge halklarına gözdağı vermeye çalıştı. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelere karşı, emperyalizmin demagoji, yalan, iftira ve provakasyonlar düzenleme kervanına büyük bir şevkle katıldı.

Baştarafı sf. 5 te

Zorba generaller bölge gericiliği ile en yakın ilişkilere geçerek bölge halklarının zulme ve sömürüye karşı mücadelelerini bastırmak için elele verdi. Yayılmacı politikaya yeni halkalar ekledi. Bir taraftan Kıbrıs'taki işgal ve sömürgeleştirme eylemine yeni boyutlar kazandırırken diğer taraftan Saddam diktatörlüğü ile el birliği içersinde Irak Kürdistan'ına saldırdı. Bu saldırıyla cunta, Kürdistan'da yükselen Ulusal Demokratik muhalefetin karşısında sömürgeci devletlerin birlikteliğini bir kez daha göstermekle kalmadı, tüm bölge halkları için bir tehdit ögesi ve savaş odağı olduğunu açık ortaya koydu.

Dış politikada savaş kışkırtıcılığını, saldırı ve yayılmacılığı temel alıp gerçekleştiren cunta, içte de Türkiye ve Kürdistan halklarına yaşamı zindan etti. Demokratik hak ve özgürlükler, tüm insani değerlerin ayaklar altına alındığı, emekçi halklarımızın işsizliğe, açlığa ve sefalet hergün artan oranda itildiği bu dönemde baskı, terör ve katliamlarla halklarımıza yöneltilen saldırılar giderek daha sistemleşti, azgınlaştı.

Cunta, başta örgütlü siyasal güçlerimiz olmak üzere emekçi halklarımıza karşı açık bir savaş ilan etti. Halklarımızın nice yiğit evladı kurşunlanarak, idam edilerek veya işkencelerle katledildi. Yüzbinlercesi en vahşi işkencelerden geçirilerek zindanlara dolduruldu. İşkencehanelerde teslim alamadığı ilericilere, devrimcilere ve sosyalistlere karşı zindanlarda imhaya yönelik sürekli ve sistemli işkence uyguladı. Zindanlarda başlayan direnişler, Diyarbakır zindanlarında başlatılan şanlı direnişle doruğa ulaştı. Direnenler, sosyalizmin yüce ideolojisini, halklarımızın onurunu ve bağımsızlık uğrunda kararlılığını yüceltiler.

En zor koşullar altında sömürgecilerin zindanlarında yükselttilen direniş, halk güçlerinin görev ve sorumluluklarını bir kez daha en açık şekilde ortaya koyuyor. Önümüzdeki en ivedi somut siyasal görev olan CUNTANIN EMEKÇİ HALKLARIMIZIN GÜCÜYLE DEVRİLMESİ için, cuntaya karşı tüm güçlerin seferber edilerek ortak düşmana karşı pratikteki savaşım birlikteliklerinin sağlanması yakıcı görev olarak karşımızda duruyor.

Saldırıların devam ettiği, hayat pahalılığının dayanılmaz boyutlara ulaştığı, zamların birbirini kovaladığı, emekçi kitlelerin ne yiyeceğini, ne giyeceğini ve ne yakacağını kara kara düşündüğü, Türkiye ve Kürdistan'ın boydan boya bir zindana çevrildiği bu ortamda cunta yeni oyunlar tezgahlıyor. Utanmadan ve bütün dünyanın gözü önünde demokrasiden, demokrasiye dönüşten, seçimlerle "hür"! bir parlamentonun oluşacağı yalanını söylüyor. Oyun gayet açıktır. Kendi adamlarına kurdurttuğu üç parti ile sözde bir seçim oyunu tezgahlayıp kan ve zulme dayalı saltanatını sivil bir kılıf altında sürdürmek istiyor.

Eli kanlı generallerin yalnızlığı artıyor, bunalımları derinleşiyor. Onların gerçek yüzü hergün biraz daha ortaya çıkıyor ve emekçi kitlelerin muhalefeti giderek yükseliyor. Emekçi halklarımızdan duyduğu korku, onları yalnız kendi adamlarının katıldığı bir seçim maskaralığına zorluyor. Bu nedenle halk düşmanı politikayı bugün bile birlikte yürüten uşaklarını üç ayrı parti şeklinde piyasaya sürüyor. Bu partilerin kimlikleri bellidir. Cuntanın başbakanının içinde yer

aldığı ve general eskisi Turgut Sunalp'a kurdurtulan Milliyetçi Demokrasi Partisi (MDP), aynı cuntanın ve aynı başbakanın yardımcısı, devlet bakanı ve halk düşmanı ekonomik politikanın "mimarı" Turgut Özal'a kurdurtulan Ana Vatan Partisi (Ana.P) ve yine aynı cunta ve başbakanın, başbakanlık müsteşarı Necdet Calp'a kurdurtulan Halkçı Parti (HP) arasında fark olmadığını, üçünün de cuntanın partileri olduğunu ve işlevlerinin halk düşmanı politikayı sivil bir kılıf altında sürdürmek olduğunu bilmeyen mi var? Hangisi kazanırsa kazansın hiç birşey değişmeyecektir. Üçünün de patronu cuntadır, üçünün de patronu sömürgeci tekelci burjuvazi ve emperyalizmdir.

Bu üç partiden birine oy verdimen için her zorbalığa başvuran cuntanın bu oyununu bozmak için görev başına... Zorla sandık başına götürülen kitleler "Cuntanın partilerine verilecek oyumuz yok" diyerek ve aşağıdaki oy vermeme biçimlerinden birini kullanarak cuntayı protesto edecektir.

1-Oy zarfının içine halkımızın istemlerini dile getiren sloganlar konup sandığa atılabilir.

2-Zarf boş olarak atılabilir.

3-Oy pusulası hiç mühürlenmeden sandığa atılabilir.

4-Oy pusulasındaki tüm partilerin üzeri mühürlenebilir.

5-Oy pusulası üzerine slogan yazılarak atılabilir.

Yukarıda sayılan veya başka biçimler kullanılarak cuntanın partilerine verilmemiş her oy cuntanın yüzüne çarpılmış bir tokat, özgürlük, bağımsızlık ve demokrasi için yükseltmiş bir yumruk olacaktır.

YURTSEVERLER, İLERİCİLER, SOSYALİSTLER...

Ulusal Demokratik Halk Devrimimizin zaferine giden yolda halk düşmanı cuntanın devrilmesi görevi için tüm güçleri seferber edelim. Güçlerimizin savaşım birlikteliğini gerçekleştirelim. Cuntaya ve cuntanın partilerine hayır diyerek 6 Kasım'ı halk muhalefetimizin yükseldiği cuntanın devrilmesi mücadelesinde ileri bir adım yapmak için görev başına.

KAHROLSUN CUNTA!

CUNTANIN PARTİLERİNE HAYIR!

YAŞASIN HALKLARIMIZIN CUNTAYA KARŞI SAVAŞIM BİRLİKTELİĞİ!

DEVİRİMCİ-DEMOKRATLAR

ARMANC

bixwine,

bide xwendin,

belavke..

DAHA FAZLA SÖMÜRÜ

DAHA FAZLA ÖLÜM

"Özgürlük, doğa yasaları karşısında düşünmüş bir bağımsızlıkta değil, ama bu yasaların bilinmesinde ve bilme aracıyla bu yasaların belli erekler için yöntemli bir biçimde kullanılma ola-nağındadır."

-Engels-

Doğanın her kör saldırısı ül-kemiz üzerine çullandığında güzelim ülkemiz binlerce ölü, yetim çocuklar, yıkılan evler, bahçeler ve telef olan hayvan-ları ile bir savaş alanını andırır.

Geribıraktırılmış toplumlarda bu manzara artık olağan bir hal almıştır.

Doğanın evriminde belirleyici olmak, doğal olgu ve olayları denetim altına almak, teknolojik açıdan henüz tam anlamıyla denetlenemeyen olaylar için de toplumsal önlemler geliştirmek ve uygulamak insanların en doğal hakkıdır. Bunun için de belirli bir ekonomik gelişmişliği gerektirmektedir.

Sınıflı - Sömürücü toplumlarda olası doğal olaylara karşı önlem ve uygulama araçları hakim sınıfların tekelinde bulunduğu için, ezilen sınıfları, korkulu günler yaşatarak tehdit eden doğal olayların toplumsal felaketlere dönüşmesine seyirci kalınmaktadır.

Doğaya egemen olma hakları ellerinden alınması tarihi süreçte geliştirdikleri önlemler ve pratik deneyimlerini zaman içinde yitirecek, yitirmeseler de uygulama olanağı bulamadıkları için, ezilen sınıf ve tabakalar doğal olarak çaresiz bırakılmaktadırlar.

Toplumlar; zararlı doğa olaylarını yok etmek, gereksinimlerini karşılamak için doğadan en etkin bir biçimde yararlanmak üzere onu denetim altına almaya çalışmışlardır. Ancak, bilim ve teknoloji düzeyleri buna bir oranda olanak sağlamış, gelişme derecelerine bağlı olarak toplumlar, denetim altına alamadıkları olayların nedenlerini büyük ölçüde doğa üstü güçlere bağlamışlardır. Bu durum toplumları; denetleyemedikleri olaylar karşısında pasif bir tutum takınmaya itmiştir.

Doğal olayların toplumsal felakete dönüşmesinin nedenleri araştırılıp açıklanması istendiğinde hakim - sömürücü sınıflar soruna olaylar arasındaki ilintiyi görmez-

likten gelerek, ya bilinemezci bir tutumla yaklaşmayı ya da idealist açıklamaları yeğlemişlerdir. Genelde Kürdistan üzerinde uygulanan sömürgeci ekonomik - politik bizi depremlere karşı çaresiz kılmış ve Sömürgeci çevrelerce doğal bir olay olan deprem, "tanrı yazgısı" olarak kabul ettirilme-ye çalışılmıştır.

Ama; Çelişki - Hareket - Değişim formülasyonunda ifadesini bulan Diyalektik düşünce yöntemi evrendeki tüm olgu ve olaylar arasındaki ilintiyi bilimsel temelle-re otutup, insanlığa yeni ufuklar açarak, doğa olayları "bilinmez" "tanrı yazgısı" olmaktan çıkmış ve hemen her şey "bilinir", "bilenebilir" hale gelmiştir.

Bu bilimsel düşünce yöntemini özümseyerek, en somut örneğini özellikle insan yaşamına değer veren başta Sovyetler Birliği olmak üzere, sosyalist ülkelerde görmekteyiz. Bu ülkeler, bilim ve teknolojiyi daha da geliştirerek, bunu insanlığın hizmetine sunmaktadırlar. Bugün Sovyetler Birliğinde, ülke insanları, olabilecek doğal afetlere karşı korunmuşlardır. Sovyetler Birliği, bu alanda daha da ilerler giderek, dünyanın en oynak yeri olan Tacikistan'da Vaş Nehri üzerinde dünyanın büyük hidroelektrik santralini yapmayı başmışlardır.

Oysa, sadece bir avuç azınlığın mutluluğunu düşünen, insan yaşamına değer verilmeyen Emperyalist ve onlara bağımlı Sömürgeci devletlerde doğal bir afet olan depremler, toplumsal felaketlere yol açmaktadır. Bunun en somut örneğini Türkiye'de de görmekteyiz.

Türkiye Kürdistanı topraklarının % 80'ni değişik ve karışık bir jeolojik yapı arzettiğinden dolayı iki büyük FAY SİSTEMİ ve bunların etki alanı içersindedir. Aynı zamanda Türkiye Kürdistanı halkının % 85' i bu topraklar üzerinde yaşamaktadır. Ülkemiz Kürdistan'da yıllardır ola-gelen depremlerde yüzbinlerce insanımız ölmüş ve

yine yüzbinlerce yapı yıkılmıştır. Bunun örneklerini şöyle bir tabloyla gösterebiliriz.

Özellikle geri bıraktırılmış ve Sömürge ülkelerde, Gelişmiş ülkelere oranla aynı büyüklükteki bir depremin meydana getirdiği can vemaal kaybı kat kat fazla olmaktadır. Tablo 2'de görüldüğü gibi Türkiye'nin batısında toplam beş depremde 1302 kişi yaşamını yitirmiş, 22 280 yapı yıkılmıştır. Buna karşın Kürdistan'da aynı şiddette olan beş depremde 9586 insanımız hayatını yitirmiş ve 44 042 yapı da yıkılmıştır.

Bu örnekler, depremlerin yarattığı korkunç sonuçların önlenileceğinin ve depremlerin birer "alın yazgısı" olmadığının göstergesidir.

Kürdistan'da heyelan olanları ve depreme karşı tehlikeli bölgeler bilinirken, burada yaşayanların yer değiştirmelerine ilişkin önlemler alınmamıştır. Çok önceleri uzmanlar tarafından hazırlanan raporda, Lice ve Muradiye ilçelerinin tehlikeli bölge üzerinde oldukları belirtilmiş ve kısa zamanda ilçelerin boşaltılması istenmiştir. Ama, ırkçı-soykırımcı politikanın sahipleri Sömürgeci yönetimler, bu rapora kulak asmadılar ve de 3840, Muradiye ve çevresinde 9586 insanımızın yaşamını yitirmelerine neden oldular.

Değişik tarihlerde meydana gelen depremler sonrası, devlet tarafından yapılan (!) kafadan savma göstermelik, feleketzedelerin gereksinimlerini karşılamayan ve hayvan barnakları olmayan, sadece kümes hayvanlarını barındırabilecek küçük binalar, kazazadalar tarafından haklı olarak benimsenmedi. Ki, bu göstermelik yapılar çok geçmeden, kendiliğinden yıkılıp - harabeye dönüştü.

Son olarak, 30 Ekim 1983 tarihinde dış basın 7,15 Richter ölçeğinde, verdiği deprem şiddetini Türk yetkili makamları, gerçekleri bir kez daha örtbas ederek açıkladığı 6 Richter ölçeğindeki (!) deprem, Erzurum ve kars ille-

rinde 44 Köyün yerle bir olduğu 1330 insanın (şu ana kadar tespit edilen) ölü, binlerce yaralı ve telef olan hayvanları ile, geçmişteki SOYKIRIMLAR zincirine yeni bir halka eklendi.

Bilim ve Teknolojinin günbe gün geliştiği dünyamızda, deprem şiddetini doğru tespit edemeyen Sömürgeci - Tekelci burjuvazinin Türkiye'de insan yaşamına ne derece önem verdiklerini ve geri kalmış ülkelerinin teknolojinin de ne denli geri olduğunu gösterir niteliktedir.

Depremin 2. günü bölgeye giden cunta şefi, yaptığı konuşmada; "Bu kerpiç evlerin en ufak bir sarsımda yerlebir olacağı..., Bu yapıardan vazgeçin dediğimiz halde kimse bunu anlamıyor." - Atatürk pozları(!) takıman, sokak kabadayısı ağzıyla halkla alay eden Çankaya ukâlası, kendi suçluluklarını gizlemek için, ölen, yaralanan, dul, yetim kalarak acılar içinde kıvranan halkı, üstüne üstlük bir de suçlu göstermiştir. Cuntanın partileri de, define bulmuş gibi dört elle bu olaya sarılıp, propaganda malzemesi olarak kullanıyorlar.

Beşli çete ve dalkavukları, yaptıkları açıklamalarda halkın acısına ortak(!) olduklarını dile getirecek "Ölenlere tanrıdan rahmet, yaralılara acil şifalar..." köhnemiş nakaratlarını ağızlarından salya gibi akıttılar. Aynı sözler; Bingöl, Van ve Lice depremlerinde de söylenmişti.

Daha taptaze belleklerde duran Ereğli Kömür Ocaklarında "Grizu" patlaması sonucu 100'den fazla işçinin ölümü, bir o kadar yaralı, dul ve yüzlercesinin yetim kalmasında da, gözlerini tükürükleyip hümanistiklerini(!) lanse ettirecek, aynı nakaratları söylediler. Ama, bugüne kadar bu tür cinayetlerin olmaması için hangi önlemler alındı? HİÇ BİR ÖNLEM. Ve tekrar yeni "Grizu" patlamaları, yeni adaklar...

Devamı sf. 8 de

Baştarafı sf. 7 de

Depremzaacilere, yurt-içi ve yurt-dışından toplanıp gönderilen yardımlarla "köşe"yi dönecekleri için gizliden ellerini oğuşturan, savaştan ganimet getirmeye giden haydutların "Şimdilik" keyiflerine diyecek yok. Dün Bingöl, Van ve Lice depremleriyle ilgilenen herkes, hangi generallerin, yüksek rütbeli subay ve yüksek kademe-deki devlet memurlarının "köşe"yi döndüklerini ve çoğumuzun tanık olduğu, Lice'ye gelen yardımların (Battaniye, çadır, uyku tulumu, bot v.b.) Diyarbakır "Bit pazarı"nda satıldıklarını anımsayacaklardır. Bugün de aynı işi yapıyorlar. Başta MGK çetesi ve yandaşları, yarın da olabilecek bu tür felaketlerde, aynı haydutların tekrar işlerinin başında(!) aynı işi devam ettireceklerinden kimse-nin kuşkusu olmasın.

Dün toplanan yardımlar gerçek sahiplerine ulaştırılmış olsaydı, nice yeni Lice'ler, Varto'lar kurulabilirdi.

Bugün; Erzurum-Kars depremine gönderilen para yardımı milyarları geçti. Ayrıca, tonlarca yiyecek, giyecek, ilaç v.b. yardımlar afetzedelere verilirse, hem yılarca ihtiyaçları karşılanabilir, hem de haritadan silinen 44 köyün yerine yeni yeni köyler kurulabilir.

Ama, dünyada vahşi ve barbarlığı ile tanınan Türk ordusu dururken; neden gönderilen para, bot, battaniye, ilaç vb. yardım malzemeleri bu ordunun daha da barbarlaşması ve daha da saldırganlaşması için kullanılmamış?

Kürdistan halkının son derece kötü yaşam koşullarına bir de doğal afetlerin eklenmesi ve sömürgecilerin bu olaylarda seyirci kal-

ması, yeni bir olay değildir. Sömürgeci burjuvazinin halkımıza yönelik SOYKIRIM politikasının bir başka biçimidir.

Yeryüzünde ve ülkemizde deprem bölgeleri bellidir. Böylesi bölgelerde depreme dayanıklı konutlar yapılırsa, bırakalım onu, mevcut konutlar iyileştirilse, deprem bölgesi bir felaket bölgesi olmaktan çıkar. Köylerimizin yolu olsa, insanlarımızın bir kısmı donmaktan kurtulabilirdi.

Ülkemizde Nato üsleri, jandarma gamizonları, askeri üsler yer-

ne çok amaçlı yapılar —Okul, hastahane vb.— yapılırsa, bölgede yeterli oranda çadır, yiyecek, giyecek, ilaç stoku bulundurulsa, halkımızın kısa sürede nasıl yok edileceği tatbikatlarında binlerce ton yakıt ve yüzlerce helikopteri kullanacakları yerine, deprem ve benzeri olaylara karşı yardım ve kurtarma manevraları yapılsaydı, halk depreme karşı yeterli teknik bilgilerle donatılıp, deprem bölgesine çok hızlı bir şekilde ulaşılacak bir ulaşım ağı kurulsaydı, ölümlerimizin sayısı bu kadar kabark ol-

mazdı.

Halkımızı; sömürgeci-burjuvazinin "tanrı yazgısı" dediği depremlere karşı duyarlı kılma, bu propagandayı boşa çıkarma, tüm demokrasi güçlerinin önünde önemli bir sorun olarak durmaktadır.

Doğal afetlerin, toplumsal felaketlere dönüşmemesinin tek köklü çözüm yolu; halkımızın ULUSAL DEMOKRATİK HALK DEVRİMİNİN utkuya ulaşmasından geçer.

TARİH	YER	ÖLÜM	YIKILAN YAPI
1168	Erzurum	12.000	25.000
1454	Erzurum	30.000	45.000
1584	Erzurum	15.000	30.000
1903	Malazgirt	1.700	31.200
1939	Erzincan	45.000	135.000
1966	Varto	2.964	20.000
1967	Pülümür	97	1.282
1971	Bingöl	870	5.386
1975	Lice	2.385	8.168
1976	Çaldıran	3.840	9.232

Tablo-1

TÜRKİYE

Deprem yeri ve tarihi	Şiddeti	Ölüm	Yıkılan yapı
Adapazarı 1967	9	89	5569
Amasra 1968	8	29	2072
Alaşehir 1970	8	41	3700
Ged z, Burdur 1971	9	1086	9452
Burdur 1971	8	57	1487
Toplam (5 deprem ortalaması)	8,4	1302	22280

ÜLKEMİZ

Deprem yeri ve tarihi	Şiddeti	Ölüm	Yıkılan yapı
Varto 1966	9	2964	20007
Pülümür 1967	8	97	1282
Bingöl 1971	8	870	5386
Lice 1975	8	2385	8165
Çaldıran 1976	8	3840	9232
Toplam (5 deprem ortalaması)	8,4	9586	44042

(TABLO - 2)

Kongra KKDK -lı Swêd pêkhat

Komela me KKDK, di roja 13 ê meha 11 an de li xaniyê ABF komcivina xwe ya salewexti pêk ani. Kongre bi giramiya şehidên şoreşger yê Kurdistanê û yê cihanê li piya vebû.

Hevalê ku li ser navê komita karger civinê vekir; bi kurti wiha got:

"Em ji welatê xwe tengezar bûn, hatin qewitandin û avêtin. Hêzên qolonyalist, wek kapus, wek cenawir li ser welatê me vezeliyane. Pêwiste û divê em kurdên ku iro li welatê derve dijîn vê yekê qet ji bir nekin. Ji her alive em bên ba hev û refên xwe bi hêz bikin û bijdinin. Û disa pêwiste û divê em ji bir nekin em piştgiri û alikariya hêzên ku li Kurdistanê, li dij dijmin şer dikin û têkoşin didin, bikin."

Li pey vê axaftinê, mesajên rêxistin û komelan hate xwendin. Dûre, komita karger dest bi rabeiriya rapor yê kar û barên salewexti kir. Pêşkeşvanê rapora xebatê di axaftina xwe de wiha got:

" Ji aliyê formalite yê fermi (resmî) ve ev komcivina me ya 2. an e. Lê ji ali bir û baweri, politik rexistinî ve ji komcivina me ya 5. an e. Gelo çima ? Ji lew re em ji her alive xwediyê komela me ya kevnin. Ew kesên ku komela me ya berê ava kiribû, bi avakar û bi endamên xwe ve, iro di nav kar û barên KKDK e de ne. Li gor ba û bagera rojani me rîya xwe wenda nekir. Ji ber van sedeman em dibêjin, ev komcivin, komcivina me ya 5. an e. "

Li pey rapora xebatê, rapora abori û ya komita çavdêr ji hate pêşkeşkirin. Li ser raporana mînaqêşe vebû. Di der heqê xebata salewexti de endaman dîtîn xwe gotin.

.Piştî van mînaqêşan komita karger hate rusipikirin û komcivîne organen xwe yê nu hîlbijart

Endamên komcivîne cur bi cur pêşneyarên biryaran dan diwanê. Van pêşneyarana di komcivîne da hate mînaqêşe kirin û li ser rewşa dinê, welatê me, li ser bûyerên navnetewî, li ser xebata komelê û federasyona kurd li Swêd biryar hatin qebûl kirin. Em van biryarên komcivîne ji vê hejmarê xwe de pêşkêşî xwendevanên xwe dikin.

Komcivina KKDK- li Swêd bi daxwaz û pêşneyarên endaman dawî girt Komcivin bi tevayî bû gaweke pêşkêti ji bo kar û barên KKDK ê pêşve.

BIRYARÊN KOMCIVINA KKDK.

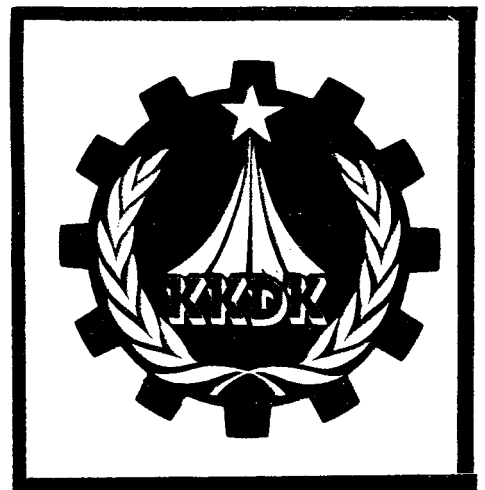
1- Îro, li her çar perçeyên Kurdistanê lêdan û zordariya dewletên kolonyalist li ser neteweyê Kurd bi tundi tê domandin. Li Kurdistan'a Îran'ê, Iraqê û li ya Tirkîyê, her sê ordiyên dewletên kolonyalist, Kurcistanê dane ber tanq û topan. Li Îran û Iraqê şerê germ dom dike. Dewletên emperyalist bi hêzên kolonyalist re hevkarî dikin. Komcivina me van kîrînen hêzên kolonyalist, emperyalist û kewneperest protesto dike. Ji her alive bi dil û can piştgiri û alikariya hêzên Kurdistanê yê pêşverû û netewî dike.

2- Komcivina me bi hêzên Fîlistîn û pêşverûyên Lubnanê yan re piştgiri û alikariya xwe diyar dike û siyonizmê, emperyalizmê û paşverûtiya Ereban protesto dike.

3- Emperyalizma E.Y (Emerîqa Yekbûyî) li emerîka Latîni, Emerîqa Navîn, û li girava Grenada yê vegirtin (Îşgal) û êrişên xwe hin ji zêde dike. Komcivina me êriş û kîrînen E.Y protesto dike û piştgiriya xwe ya navnetewî bi van gelên pêşverû û tekoşîna wan re diyar dike.

4- Komcivina me, siyaseta E.Y ya şerxwaz û pêşvebirina çekên atomî û bicikîrîna Fûzeyên atomî Pershing 2 û Cruss li Avrupaya rojava protesto dike û piştgiriya xwe ji bo geş kirina şerê aştî yê diyar dike.

5- Komcivina me vatîni dîde nûnerên xwe yê komcivina federasyonê, ku federasyon li ser prensibên demokratîk bê runîstandin û ji bo gelê Kurd şelexî aktif kar û barên kêrhatî û hêja bike. Û li dij hevkarîya bê prensib û anti-demokratîk tekoşin bide.

farsta'da bir saldırı ve kimi anımsatmalar

23 Eylül 1983 günü, Stockholm belediyesine bağlı Farsta'da çoğunluğunu göçmenlerin oturduğu Farsta Hotellhem'de (otelde) iki ayrı odaya molotof kokteyliyle bir saldırı oldu. Saldırıda bir kürt politik göçmen yaralandı ve Bengladeşli bir göçmen'in odasına atılan molotof kokteyli ise maddi zarar verdi. Olayın ardından, otel bahçesinde patlatılmamış bir molotof kokteyli daha bulundu.

Konu o denli basit görüldü ki, İsveç polisi hastahaneye kaldırılan yaralının ifadesine başvurma gereğini bile duymadı. Ertesi gün "Stockholms Tidningen" adlı gazetede olayla ilgili küçük bir haber yer aldı. "Polisin, kiracılar arasında bir anlaşmazlı sonuca meydana geldiğini sandığı " 'basit' olay böylece unutulmaya terk edildi.

Dergimiz, tüm örtbas etme girişimlerine karşı olayı değerlendirdi. Olayda yaralanan Kürt politik göçmenin görüşüne başvurdu, olay araştırıldı ve bunu kendi özgül konumunun elverdiği biçimde kamuoyuna aktarmayı bir görev olarak gördü.

Olay bir kaç açıdan önemlidir.

Birincisi, bu olay bize, bugün İsveç'te egemen olmazsa da 'yabancı düşmanlığı' nın yeni, tehlikeli ve saldırgan bir boyut edinmeye doğru yönelimini göstermektedir. Yoksa, yüzde doksan çoğunluğunu yabancıların oluşturduğu otelde, hiç de amatörce planlanmadığı apaçık belli olan saldırı neyi amaçlamış olabilirdi başka.

İkincisi, olay karşısında polisin takındığı ilgisiz tutumdur. Öyle ki, saldırıya uğrayan kişinin ifadesi bile alınmamıştır. Olaydan epeyce sonra, polis raslantı sonucu saldırıya uğrayan kürt göçmenle otelde karşılaşmış ve o da, kendi önyargısını kanıtlamak için adı geçen kişiye "otelde kimseyle bir sürüşmesinin olup olmadığını" sormuştur. Nitekim Stockholm Tidning de polisten aldığı bildirdiği bilgiyle, "olayın kiracılar arasında bir anlaşmazlıktan kaynaklanabileceğini" yazmıştır.

Öncelikle saldırı, birbiriyle ilgisiz iki

odayı hedef almıştır. Bahçede patlatılmayan öteki molotof'un ise nereye ve neye ilişkin tasarlandığı bilinmemektedir. Saldırının kim olduğu ise öğrenilememiştir.

Bu yanıyla olay, geçmiş dönemde Türkiye ve Kurdistan'da faşist terörün en azgın dönemlerini anımsatmaktadır. Hergün sokak başlarında insanlar öldürülür, kahveler taranır, evler, işyerleri bombalanırken Milliyet, Tercuman vb. gibi gazetelerde ertesi gün beş sütun üzerine başlıklı haberlerle ve "faili" bulunarak yazılırdı:

"Socular birbirini öldürdü. 5 ölü.."

Ya da :

" Anarşist ve bölücü gruplar çatıştı. Şu kadar ölü ve yaralı..."

Gizli açık faşist terör odakları bu politikayı az kullanmadılar.

Bugün, bu olayla ilgili olarak İsveç basınında yer alan haber, aradaki onca farklılıklara rağmen bize sözünü ettiğimiz dönemi anımsatmaktadır. Yarın bir başka yerde, bir başka olayda üç-beş insan katledilirse aynı 'yorum' saldırganların ekmeğine yağ sürmez de nedir ? Yurt dışında Almanya örneği ve saldırıların olduğu boyutlar ve 'yorum' lar yeterli örnektir.

Bunun önlemi bugünden alınmalıdır. Olay hakettiği önemde değerlendirilmelidir. Bizce, içinde geleceğe ilişkin kimi tehlikeleri de taşıyan bu ve benzeri olaylar, eğer gereğince önemsenmezse, daha kötü örnekleriyle karşılaşmamız olasılığı da o denli artacaktır.

Konunun başka önemli bir yanı da başta Kürt federasyonu olmak üzere öteki demokratik örgütlerin bunca yaşamış deneyimlere karşın taşıdıkları "ilgisizlik" tir.

Olayla ilgili olarak aynı gün bilgilendirilen Kürt federasyonu'nun ilgisizliğini, uzakgörüşlülükten yoksunluğunda vurgulayarak tüm demokratik güçlerin soruna gereken önemi vermeleri gerektiğini belirtmeyi bir görev olarak görürüz.

YABANCI DÜŞMANLIĞINA HA-YIR !

Armanc Dergisine ;

Ben Türkiye Kurdistanı'ndaki politik faaliyetlerimden dolayı ülkemi terk edip İsveç'te politik sığınma isteyen birisiyim.

İsveç'te genellikle yabancıların oturduğu Farsta Hotellhem'e yerleştirildim, 23.10.1983 günü saat yaklaşık 02 civarında odamda uyurken biri vey birileri pencereden içeri bomba attılar. Odam yandı. Benim de sağ kolum, ense ve kulağım yandı. Hastahaneye kaldırdım, ameliyat edildim. 12 gün hastahane yattım.

Bu olayla ilgili "Stockholms Tidningen" isimli bir gazetenin yangın olayından bahs ettiğini duydum ve alıp okudum. Gazetede olayın polise göre "kiracılar arasındaki bir anlaşmazlıktan yada kavgadan ileri gelebileceğini" okudum.

Bu haber tamamıyla bir çarpıtmadır. Gerçekle hiç bir ilişkisi yoktur. Çünkü şimdiye kadar benim hiçkimseyle bir anlaşmazlığım yada kavgam olmamıştır. Ayrıca odama atılan bomba sırasında bir üst katta oturan Bengladeş'li diğer birinin de odasını yakmak istemişlerdir. Ancak atılan bomba patlamamış. Başka bir tane de pencerenin altında bulunmuş. Bu da gösteriyorki bu sadece şahsıma yönelik bir olay değil, tamamıyla otelde oturanlara yönelik (ki çoğunlukla mülteciler oturuyor) bir eylemdir.

Yine, saldırıya uğrayan kişi olarak, benden hiçbir bilgi almadan bu haberin yayınlanması için başka bir düşündürücü yanındır. Olaydan bugüne kadar aradan bir ay geçmesine rağmen polis ifadem almadı, yine ben kendim giderek olayın aydınlatılmasını istedim.

Bu olayın aydınlatılmasında ve eylemi yapanların açığa çıkarılmasında derginizin üzerine düşen görevi yapacağımı umar çalışmalarınızda başarılar dilerim.

24.11.1983

Saldırıya uğrayan .....

dünyanın en 'güçlü' ordusu dünyanın en küçük ülkelerinden birini işgal edebildi !

Dünya halkları ABD emperyalizminin yeni bir suçuna tanık oldular! Uluslararası kuralları, Birleşmiş Milletler örgütünün tüzüğünü hiçe sayan ABD'nin "kovboy" başkanı Reagan, kazanç hanesine "büyük bir zafer"(!) kaydetti. Dünyanın en güçlü silahlı güçlerinden biri olan Pentagon, dünyanın en küçük ülkelerinden biri olan Grenada'yı işgal etmeyi başarmıştı. "Büyük zaferin" haberini haber ajanslarının telexleri, dünyanın dört bir yanına iletiler.

Yüz bini aşkın nüfusuyla Karayip denizinin bu küçük adası ne yapmıştı da dünyanın en büyük askeri güçlerinden birinin gazabını üzerine çekmişti? Bilindiği gibi, Grenada devrimci bir süreci yaşayan, devrimci bir yönetimin önderliğinde halkın temel gereksinimlerini, besinini, sağlığını ve eğitimini örgütleyen, Küba ve diğer sosyalist ülkelerin dayanışmasıyla endüstri ve iş yaşamını (özellikle turizm) ilerici yönelimlerle inşa eden bir ülkeydi. Kuşkusuz, bütün bu yapılar ABD'nin "ulusal" çıkarlarına aykırı girişimlerdi. ABD, Karayip ve diğer Latin Amerika'daki kukla yönetimlerinin rahatını kaçıracak böyle bir devrimci sürecin gelişmesine izin vermemeliydi. Ve sürecin başından beri yapılan da bu oldu: Diplomatik ilişkiler askıya alındı, ticari ambargo uygulandı ve bu süreç, adanın askeri işgali ile tamamlandı.

Bu işgal operasyonunun diğer bir amacı ise bölgedeki diğer ülkelere (özellikle Nikaragua'ya) bir ihtar niteliğini taşımasıydı.

Demokrasi havarisi kesilen ve "adada demokrasi ve düzeni tekrar sağlamak ve adadaki ABD vatandaşlarının can güvenliğini sağlamak" iddiasını kendisine "görev" edinen Reagan yönetimi, bu temel gerekçelerle harekete geçti. Nevar ki, işgalden hemen önce, adanın sevilen lideri Bishop ve diğer bazı liderlerin ölümü ile sonuçlanan tatsız olaylar da, kuşkusuz Reagan yönetiminin kullandığı "gerekçe"lere zemin oluşturdu. Ama olayların gelişimi, bu "gerekçeler"ine ne denli tutarsız olduğunu da gösterdi.

Aşağıda, Küba Komünist Partisi ve hükümetinin yayınladığı bildirimleri

kronolojik bir sıra içinde aktaracağımız olayların gelişimi, bunu açıkça gözler önüne sermektedir

- 12 Ekim'de adayı yöneten New Jewel partisinin içindeki çelişkiler derinleşti. Aynı gün, parti ve yönetimin lideri Bishop, Merkez Komitesi'nde, silahlı kuvvetler ve güvenlik örgütünde çoğunluğun desteğini kaybetti ve görevinden alınarak, evinde göz altına alındı. Küba hükümet ve parti yöneticileri adadaki temsilcilerine adanın içişlerine karışmama doğrultusunda kesin direktifte bulundular. New Jewel Merkez Komitesi'ne gönderdiği mesajda Fidel Castro, Küba'nın tavrını tekrar vurguladı ve aynı zamanda "dağınıklığın, Grenada'daki devrimci süreç, içerde ve dünya kamuoyunda kazandığı prestije gölge düşüreceğini" belirtti.

- Ama, kısa bir süre sonra Bishop ve arkadaşları katledildiler. Bunun üzerine yayınladığı bildiriye Küba Komünist Partisi ve hükümeti, "hiçbir doktrin, hiçbir prensip veya ilan edilmiş devrimci tavrı, hiçbir dağınıklık Bishop ve bir grup değerli liderin fiziki olarak ortadan kaldırılmasına yol açan korkunç gelişmeleri haklı çıkaramaz." dedi. Aynı bildiri şöyle devam ediyor: "Bishop ve arkadaşlarının ölümüne yol açan gelişmeler araştırılmalı ve suçlular ağır bir biçimde cezalandırılmalıdır... Hiçbir suç, devrim ve özgürlük adına haklı çıkartılamaz." Küba, Bishop'un ölümünden dolayı 3 günlük yas ilan etti. Bu katliamdan sonra Küba'nın yeni askeri yönetimle ilişkileri soğudu ve gerginleşti.

- Bu sırada, ABD'nin büyük bir filosu Grenada'ya doğru yol alıyordu. ABD'nin direkt bir müdahaleye girişeceği eğilimi giderek artıyordu. Böyle bir ortamda, adanın askeri yönetiminden gelen askeri yardım istemini geri çevirerek şöyle yanıtlıyordu Fidel Castro: "Askeri açıdan ve adadaki gerilimlerden sonra politik açıdan böyle bir şey olanaksızdır ve sözkonusu edilemez."

- Küba 22 Ekim gecesi saat 9'da Havana'daki temsilciliği aracılığıyla ABD hükümetine, aldıkları bilgiye göre adada bulunan Küba'lı ve Kuzey

Amerikalıların yaşamlarından endişe edilecek bir durum olmadığını ve çıkacak herhangi bir zorluğun aşılmasında, şiddete ve işgale yer vermeden birlikte önlem almaya hazır olduğunu belirten bir nota yolladı.

- Bu arada, bölgede, aralarında Barbados, Santa Lucia ve Jamaica'nın da yer aldığı ABD kukla yönetimleri, Grenada'nın işgal edileceğini açıkça ilan ettiler. Bunun üzerine, askeri yönetim Küba'dan tekrar askeri yardım isteminde bulundu. Castro 23 Ekim'deki yanıtında istemi tekrar geri çevirerek, Grenada silahlı kuvvetlerinin kukla yönetimlerin (ABD'nin dışında) herhangi bir işgal girişimini geri püskürtebilecek güçte olduğunu ve böyle bir durumda Küba'nın herhangi bir müdahalesinin ABD'ye adanın işgaline katılması için bir vesile oluşturacağını belirtti ve gelebilecek herhangi bir işgal girişimine karşı devrimcilerin ada halkının desteğini sağlamalarının zorunlu olduğunu ve kanlarının son damlasına kadar adayı savunmaları gerektiğini vurguladı.

- Ne var ki, 25 Ekim'de Castro'nun bu mesajı yerine ulaşmadan, ABD deniz kuvvetleri adaya çıkartmayı başlattılar. Ve aynı gün, Küba ABD'ye verdiği notanın tehdit dolu yanıtını 3 günlük bir aradan sonra aldı.

İşgal kuvvetleri ummadıkları bir direniş ile karşılaştılar. Özellikle Küba vatandaşları işyerlerini kahramanca savundular. Sınırlı cephaneliklerine ve sivil amaçlar için işgal edilen havaalanının mevzilerden yoksun olmasına rağmen ABD'nin en gelişkin silahlarına karşı direndiler. İşgalden sonraki birkaç gün içinde de bu eşitsiz koşullarda verilen savaşı bir avuç Kübalı "Ya anavatan, ya ölüm!" belgisi altında sürdürdü. Bir kısmı şehit düştü.

Adanın işgalinden sonra, büyük bir basın topluluğu önünde, dünya kamuoyuna şu mesajı ilettiler: "Dünyanın en büyük askeri gücünün yeryüzündeki en küçük ülkelere birine karşı kazandığı askeri zafer, ABD için bir ahlakal çöküntü ile sonuçlandı."

Ağustos başlarında başlayan Lübnan iç-çatışmaları ve ABD "şef"liğindeki emperyalist zorbarların, çağımızın modern barbarları olan siyonist güçlerle birlikte, Lübnan'daki gözü dönmüş Ketaiblere (falanjist) destek yağdırmaları, bunların yanında saf olarak çarpışmalara katılmaları, Haziran-82'de başlatılan "KANLI DİZİ"nin iğrenç bir halkasını oluşturmaktadır. Peryodik bir nitelik kazanan Lübnan'daki kanlı olaylar, neredeyse, kamuoyunca kanıksanır olacak.

Mayıs'ta varılan "Lübnan-İsrail Anlaşması"nın amaçlanan sonuçları getirmemesi, Lübnan direniş güçlerinin, İsrail işgalci güçlerine karşı, bir yılda 368 eylem gerçekleştirerek 1000'e yakın isabet (ölü ve yaralı) sağlaması sonucu, gelişmeler de değişik boyutlar kazandı. Eski oyunların yeni halkalarıyla girildi sezona.

Lübnan işgali ile daha çok bu ülkenin "güney" kesimini ilhak etmeyi hedefleyen İsrail, askerlerini bu ülkede dağınık tutmasının ve işgali pahalı olan bölgelere yaymasının, altından kalkamayacağı problemler getirdiğini görerek, bunun yerine bu güçlerini, kendi ana amacını gerçekleştirmede görevlendirmesinin, daha sonuç verici olacağı kanısına kapıldı. Fakat onu böyle davranmaya zorlayan en etkin öğelerden biri de, Lübnan direniş güçlerinin ve özellikle de "Vatan Kurtuluş Cephesi"nin, önüne bir türlü geçilemeyen etkin eylemleri oldu.

Teslimiyet anlaşmasına geçit vermek istemeyen Lübnan yurtsever güçleri, ensağlam engelin, tüm güçleri toparlamayı ya da en azından, aralarında sağlıklı bir savaşım koordinasyonunu gerçekleştirmeyi gerektiğini bildiklerinden, bu sorumluluğun, "Vatan Kurtuluş Cephesi (Cephet ul-Halas el-Vatani)"nde ifadesini bulan sınavını, başarıyla geçtiler. 23 Temmuz'da kurulan ve "siyasal liderlik"inde Velit Canpolat, Süleyman Farancıya ile Reşit Kerami'yi bulandıran bu cephe, Lübnan halkıyla tüm ilerici yurtsever güçlerin yakın ilgisini topladı; Saygınlıkla karşılandı.

Lübnan'ın, siyasal alanında söz sahibi ve Şii kesiminin politik organizasyonu olan "EMEL" hareketinin lideri Nebih Berri ile diğer örgüt ve "kişi"lerin, bu cepheyi olanca olanaklarıyla destekleyeceklerini belirtmelerine karşın, cephenin kuruluş haberini, sürdürmekte olduğu ABD ziyareti sırasında öğrenen cumhurbaşkanı Emin Cemayel, bu atılımı, "Yabancı Helikopter Muhalefeti"nin "Lübnan gıysisi"yle örtünen bir komplosu olarak betimledi.

Ancak, Cemayel ve onun gibi düşünenler ne derse desin, bu olumlu gelişmelerin seyriyle özü değiştirilemezdi. Cephe, Lübnan halkının gerçek özelemlerini dile getiren ve temel ulusal çıkarların üstüne, bu halkın çelik iradesinden örülen bir zırh oldu.

Kuruluşunu zorunlu kılan nesnel gerçeklikler ile neyin amaçlandığını çok yalın bir biçimde ortaya koyan deklarasyonda, "Artan tehlikeler, boyutlanan bu düşmanlık, hegemonya ve egemenlik etkinlikleriyle bize dayatılan yaptırımlar karşısında, tarihsel sorumluluk bizi, ulusal bir atılımı sağlamaya yetkin, açık ve etkili bir karşı koymanın kaçınılmazlığıyla karşı karşıya bırakmıştır." denilmektedir.

Savaşım alanına, böylesi köklü inançlarla inen cephe, işgalci birliklere bunaltıcı darbeler indirerek, Lübnan toprağını kana bulandırmanın neye mal olacağını göstermiştir.

Ama, İsrail'in "Cebel" ve "Şuf" bölgelerindeki güçlerini çekmesini, salt bu "neden"e bağlamamak gerekir. İç-içe giren ve birbirini tamamlayan birçok nedeni var böyle davranmasının. Bize düşen, nedenler yumağı arasındaki bağlamı doğru saptayıp, konjonktürel durumla diyaletik ilişkilerini çözümlenektir. Ancak bu gibi uygun perspektiflerle "sürpriz" gelişmelerin "doğal"lığını keşfedebiliriz.

"Şuf" ve "Cebel" bölgelerinin işgali çok pahalıya malolacağından ve hatta oradaki direnişin güçlülüğünden dolayı, olanaksız gibi görünmesinden; İsrail'in ana hedefinin "Lübnan güneyini ilhak etme"de odaklaşma-

sından; bölünmüş bir Lübnan'ın "onlar"ın işine daha çok gelmesindenve bu ülkede istikrarsızlık kargaşa, terör ile otorite bulanıklığı'nın, çok uluslu kuvvetlerle ABD'nin deniz piyadelerine direk müdahale fırsatını vereceğinden, İsrail'in palanlandığı şekilde, güçlerini, kendisi için daha canalı olan noktalara çekip yağmasını zorunlu kılmıştır. Bu zorunluluğu ören etkenlerden birisi de, İsrail'de, "Barış Hareketi"nin flaması altında harekete geçen, İsrail kamuoyunun tepkisidir.

Lübnan'da Vatan Kurtuluş Cephesi'nin İsrail birliklerine ağır kayıplar verdirtmesinin yanı sıra, işgal altındaki Filistin topraklarında gelişen olaylar da, İsrail yönetimini hayli sıkıştırmıştır. Özellikle Batı Şeria'nın Halil kentinde, belediye Başkanı Mustafa Netşe ile belediye meclisinin görevden alınarak, belediye başkanlığına İzzidilay Şimeş adındaki bir subayın getirilmesi, diğer bir yandan, üniversiteye otomatik silahlarla ateş açılarak, kırka yakın öğrencinin isabet almasına neden olunması gibi eylemler, beraberinde sert tepkileri getirmiştir.

İsrail'in, hem Lübnan topraklarında işgalci birliklerini zorba bulundurmasına ve işlediği ya da işlettiği suçlara, hem de işgal altındaki Filistin topraklarında sürdürdüğü ırkçı uygulamalara karşı, içten ve dıştan gelişen tepkileri tek tek alıp işlemek, bu yazının boyutunu aşan bir konudur. Ama yine de bir kaç tanesine değinmeden geçemeyeceğiz.

LÜBNAN: YENİ BİR Vİ

Lübnan'ın yaralanmasında kullanılan "gedikli"lerden biri, gazetelere yaptığı açıklamalarda, "Ayrılmaya yetkin olduğum anda, İsrail'de tek bir gün bile kalmayacağım. Lübnan'da bütün tanık olduklarımdan sonra, artık çocukların gözlerine bakacak durumda değilim. Başka halkların soykırımına susamış kişilerin yönettiği bir ülkede yaşadığım için, kendimi suçlu hissediyorum." diyor.(Enbe'a Moskov. 1983 s. 31)

Kanada'nın Montreal kentinde yapılan ve altmış ülkeden, dokuz yüz yapıtın katıldığı Uluslararası karikatür yarışması'nda, Portekizli Antonio Antutes'in "Lübnan'lı kadın ve çocuklara işkence yapan İsrail askerleri"ni konu olan karikatör birinciliği almıştır. (El-Hedef. s.683)

İsrail'in Savunma Bakanı Moşe Arinz'in avukat kardeşi Richard Arinz, "İsrail'in işlemekte olduğu suçlar, tipik nazistçe eylemlerdir." diyerek, bu uygulamaların, "İnsanlığın her türlü değerleriyle normlarını çiğnediği"ni öne sürmüştür. (Teşrin gazetesini 21/9/1983.)

İsrail'in, Lübnan'ın "Şuf" ve "Cebel" bölgelerindeki askeri güçlerini çekip, bu ülkenin güney kesiminde "yeniden yayma"sına neden olan konulara değinirken, bu değişikliğin asal eksenini olan ABD'nin taktikini de derinlemesine bilmek gerekir.

Amerikan emperyalizminin Orta-Doğu'daki en güvenilir ileri karakolu durumunda olan İsrail'in, Pentagonun onayı dışında

ETNAM MI?

öylesi bir değişikliğe gitmeyeceği açık bir gerçektir. Nitekim ABD Dışişleri Bakanı George Shultz da, ABD ile İsrail'in, Lübnan'daki amaçlarının "aynı" olduğunu açıkladı. Bu "özdeşliği" yapılandıran özellikler, sağduyu sahibi kamuoyunca keşfedilmemiş "giz"ler değildi. Gelişmeleri izleyen herkes bilir ki, Washington ile Tel Aviv'in, Lübnan üzerine olan politikalarındaki bu "aynı"lık; hem Lübnan'daki sol güçlere, aşırı sağcı güçleri destekliyerek darbe indirmek, hem de, Arap Birliği kararlarıyla Lübnan'da askeri güçlerini bulunduran Suriye'ye baskı yaparak, güçlerini çekmesinin yolunu göstermek ve daha önemlisi de, Lübnan'da, ABD ile İsrail güçlerinin kalmasını "okey"leyecek bir yönetimin sağlanmasını gerçek-

leştirmek taktiğinden kaynaklanıyordu. Yok eğer sol güçler, bu taktiğin uygulanma aşamasında, onun işlevsizliğine neden olacak bir direnişi gösterir ve ona yaşam hakkı vermeyeceklerse, o zaman da, Lübnan'ın bölünmesi ile bu ülkede, kan nehirlerinin akmasını başlatarak, İsrail'in Lübnan Güneyinin işgalini kalıcılaştırmak!.. Ve böylece, ABD'ye, Orta-Doğu'ya (özellikle de Sovyetlere) uzanan engebeli yol üzerinde, yeni bir "köprü" inşa etmek...

Şimdilik İsrail, sözümona Lübnan'la yaptıkları anlaşma ve "kısmi çekilme" taktiği gereğince, "Şuf" ve "Cebel" bölgelerindeki güçlerini çekip, Evveli Irmağı'nın ardına düşen "güney"e yığılmış bulunuyor. Bundan da anlaşılıyor ki; ana taktiğin ikin-

ci hedefini gerçekleştirme evresi başlatılmış bulunuyor. Eğer bu evre başarıyla kapatılırsa, İsrail, 2800 km. karelik bir alanı gaspetmiş olacak ve bir milyon insanın yaşadığı, zengin doğal kaynaklara sahip bu bölge, yoğun siyonist birlikler, mayın tarlaları, üç dizi dikenli tel ve uşak Said Haddad'ın çetesi aracılığıyla, ana toprağından ayrılmış olacak. Zaten siyonist hareket, 1919 yılında, Paris'te toplanan Dünya Barış Komitesi'ne, İsrail'in kuzey sınırının "Evveli Irmağı" olduğunu "sunmuştu."

Söz konusu evrenin başarıyla kapatılmasına nasıl katkıda bulunabileceğini, 19 Temmuz'da ABD ziyaretini başlatan Lübnan Devlet Başkanı Emil Cemayel, "İlk ziyaretimde İsrail'le anlaşmayı —teslimiyeti demek doku-nuyor başkana— gerçekleştirdik. Şimdi de, Lübnan'daki tüm yabancı güçlerin çekilmesi için, ABD ile açık bir stratejiyi — Lübnan'ın bölünmesini diyemiyor— sağlamaya çalışacağız" sözleriyle açıkladı. Bir devlet başkanı olarak Cemayel'in "ulusal çıkarlar" a karşı, neden böyle davrandığını garipsememek gerekir. Çünkü; yerküremizde ne ilk ne de son davranıştır bu.

Sayın Başkan'ın bu tarihsel gezisi sırasında, uğrak noktalarından biri olan Fransa'nın Nis kentinde yaptığı basın toplantısında, "Ülkemizden Suriye güç-

lerinin çekilmesini sağlamak, diğer yabancı güçlerin çekilmesinin de ilk koşuludur." demesi, ulusal çıkarlara olan özenini ve davranışının içtenliğini(!) göstermiyor mu?..

"Dost ABD"den şişirilmiş olarak dönen "başkan", "Lübnan"lıların %99'u bizi destekliyor." harikasını gevelerken, felaketler tüpünün ağzındaki tıpayı, çevirmeye hazırlanıyordu. Aslında "başkan", kurulu bir oyuncak gibi hareket etmektedir. Bütün söyledikleri de, akıl hocalarının dediklerinin yinelenmesinden başka bir şey değildir.

İsrail'in "kısmi çekilme" manevrasıyla Cebel ve Şuf bölgelerini boşaltması üzerine, ABD Ulusal Güvenlik eski müsteşar yardımcısı Robert Hant, "İsrail'in güçlerini Lübnan'ın bazı bölgelerinden çekmesiyle, Cemayel'in de kendi gücünü göstermesine bir fırsat doğmuş oldu." demişti. Bunun akabinde "Ordu Bayramı" törenlerinde bir konuşma yapan Cemayel'in, "güvenlik, gönül rızasıyla olmaz" dediği görüldü. Böylece de, kendi azınlığının egemenliğini, tüm Lübnan'a egemen kılma eylemlerini başlatacağının ilk işaretlerini vermiş oluyordu. Lübnan Savunma Bakanı Assam Hori'nin, Temmuz sonlarında yaptığı açıklamadaki şu sözleri ise onların ne yapmak istediklerini daha iyi açıklamaktadır: "Lübnan'ın bağımsızlığı için bütün Lübnanlıların birleştirilmesi gerekir. Bundan dolayı da, Lübnan ordusunun tüm Lübnan topraklarına yayılması zorunludur. Askerlerimizi hiç engelsiz Şuf ve Cebel bölgelerine de sokacağız."

Ortaklaşa hazırlanan bu senaryonun akışı gereğince, Cemayel'in dönüşünden sonra ABD'ye gitmesi planlanan İsrail Başbakanı Menahim Begin, bu ziyaretini erteleyince, onun yerine, bu görevi ifa etmeleri için, İsrail dışişleri ve Savunma bakanlarının seferber edildikleri görüldü. ABD ziyaretini tamamlayıp dönen Şamir ve Arınz, yaptıkları açıklamada, "ABD ile stratejik anlaşma çerçevesinde, gelişmeleri değerlendirdiklerini", "ortak şo-

Devamı sf. 14 te

Daşarafa sf. 12-13 te

nuçlara vardıkları'nı, ancak ABD'nin kendilerine, "ne Lübnan'daki güçlerini çekmeleri için bir süre vermeleri, ne de bunları Lübnan'da yeniden yaymaları konusunda hiç bir baskı yapmadığı"nı dile getirdiler.

Bağlaşıkların bu ziyaretlerinin sıcaklığında, ABD Başkanı'nın Orta-Doğu özel temsilciliğine Rober Mc Farlane getirildi. Farlane'nin, Philip Habib yerine bu göreve atanması, Lübnan Devlet Başkanı Cemayel'in istemi ya da çıkarları gereğince başvuru bir işlem değildi. Aksine; yapılan değişim, Regan politikasının gereği idi. Çünkü; "Aktör"ün en yakın adamlarından ve politikasının "hattat"larından olan bu yeni zat, "Şahinler" grubundan olup, aynı zamanda, Ulusal Güvenlik Konseyi üyesidir de.

"Başkanla direk muhatab" gibi tam yetkilerle donanarak görevinin yolculuğuna başlayan Farlane, "Lübnanlılarla aynı iş ekibinin bireyleriymişiz gibi çalışmalarını sürdürüleceğim" diyerek; çalışma merkezini Lübnan olacağını bildirdi. Yani; hareketleninin, ilişkilerinin, girişimlerinin çıkış noktası, hep Beyrut olacak.

Lübnan sorunlarının çözümü için gerekli özveride(!) bulunan ve ABD'yi yalnız bırakmak istemeyen Lübnan yetkilileri, bu ülkeye, yakınlık ve bağlılıklarını kanıtlama yarışına tutuldular.

"Sam Amcası" tarafından sırtı sıvazlanmış bir hükümetin dış işleri bakanı olarak, geçen Ağustos başındaki parlamento oturumunda konuşan Dr.Elise Salim, "ABD'nin, bizzat ta Başkan Reagan'ın, Lübnan sorununun çözümüne her yönüyle yaklaşması ciddi, doğru ve yapıcıdır." diyerek; Amerika'nın sunduğu seçenekle yürüyeceklerini belirtti. Lübnan'ın Washington Büyükelçisi Abdullah Ebu Habib ise, "Genel olarak batı ve özel olarak ABD taraftarı olan Lübnan Devlet Başkanı'nın korunması için, bu yönetimimizin ordusuna destek olarak, Amerika ateşinin kullanılması zorunludur." feryadını koparıyordu.

Görüldüğü gibi, değişik dini inançlara sahip birçok milliyet-

ten oluşan ve bütün içtenliğiyle birliği isteyen, kozmopolit Lübnan halkının hesabına, "fesat" beyinler, insanlık düşmanlarına kan ziyafetleri sunmak için, nasıl da harıl harıl çalışıyorlar.

İkinci tarafta, ABD ziyaretini erteleyen Begin'in, tam da diplomasi mekiğinin hızla işlediği bir aşamada, İsrail Devlet Başkanı Hyim Hartzug'a istifa dilekçesini verdiği bildirildi. Acaba durup dururken neden başbakanlıktan istifa etti sayın Begin? Sağlık durumu mu el vermiyordu artık? Yoksa, Lübnan'da gerçekleştirdiği vahşetlerden sonra pişmanlık mı duydu?.. Uysallaştı mı?.. Nabız mı yokluyor?..

Terörist Jabunsky'nin öğrencisi olup, kırklarda "Argon" çetesinin, elli ve altmışlarda "Hiro" hareketinin, yetmişlerin sonlarından beri de, şimdi iktidarda bulunan "Likad" topluluğunun liderliğini yapan Begin'in, geçmişi incelendiğinde yukarıdaki sorulara yanıt olarak, karşımıza bir tek sözcük çıkıyor: HAYIR!..

"Kazanma ihtirası"na doymu olmayan bu tipik siyonistin, nihayet yenilgiyi kabullenerek istifa etmesini zorunlu kılan nedenler, öncelikle İsrail'in toplumsal yapısından kaynaklanıyor. Şiddetlenen iç-çalkantılar, başbakanlık koltuğunu da aynı oranda sarsmaya başlamıştı. Dengeyi yitiren Begin de, kurtuluşu geri çekilivermede buldu.

Sarsıntıya neden olan "çürümeler", genellikle keskin ekonomik bunalımlar, Lübnan savaşı ve işgalin siyonist yapıya yansıyan sonuçları, politik ayrılıklar ve hükümetin yönetimdeki düzey düşüklüğü, işgal altındaki Filistin toprakları ve siyonistleştirme karşısındaki tutumlar, vb. gibi konularda düğümleniyordu.

Özellikle de ekonomik bunalım, başlıbaşına bir sorundu İsrail hükümeti için. 1981 seçimlerinin hemen öncesinde %130 olan enflasyon oranı, 1983 Haziran'ı sonlarında %150 ye ulaşarak, hem İsrail para biriminin değer yitirmesini, hem de elektrik, ulaşım, yakacak ve gıda maddelerinde fiat artışlarını getirmiştir beraberinde. Nitekim,

geçen Ağustos'un ilk yarısında yapılan yeni bir devaülasyonla, Şıkıl, (İsrail para birimi) ABD doları karşısında %7,5 oranında bir değer yitirmiştir. Yani devaülasyonlar da kaçınılmaz görülmektedir. Bu durumuyla İsrail, —hem enflasyonun yüksek düzeyi, hem de fert başına düşen dış borç tutarı bakımından— dünya ülkelerinin başında gelmektedir. Hele, İsrail'in resmi kaynaklarına göre, bedeli, geçen yaz 2,5 milyar doları bulan Lübnan işgali ve, bu ülkede bulunan güçlerinin —Maliye Bakanı Aridor'un açıklamasına göre— günde 1 milyon doları bulan giderleri ise, hasta ekonomisinin semiz bir kemirgenidir.

Vahimleştirici bu tabloya ek olarak, bir de hükümet ortağı olan "Tamy" Partisinin sekretaryası, 23 Temmuz'da yaptığı toplantıda, "Ağustos başında yapılacak parti kongresine, koalisyonundan çekilme önerisini sunma"yı oybirliğiyle kararlaştırınca, işler iyice düğümlendi. Bu "düğümlenmiş" i çözme gücünü bir türlü kendisinde bulamayan Begin de, tutup istifa etti.

Bu durum karşısında, Lübnan'da yaşamsal çıkarlar peşinde koşan ABD, hem iki ülkedeki değişik iç-çalkantılar, hem de uluslararası konjonktürde, Filistinliler ile Lübnan yurtsever güçlerinin lehine olan gelişmeler yüzünden, daha pratik önlemler almaya başladı.

çünkü; tam da bu dönemde Sovyet Yüksek Prezidyumu'nun daveti üzerine, Suriye'nin "Halk Meclisi"nden bir heyet, 9-16 Temmuz tarihlerini kapsayan "Moskova Ziyareti"nde bulunmuş ve ziyaret sonunda yapılan ortak açıklamada, Sovyetler'in Suriye ile dayanışması, üstüne basa basa vurgulanmıştır. İsrail'in, Lübnan'daki hoyratlığı, ırkçı uygulamaları, Suriye'ye karşı düşmanlık girişimleri ve provakatif eylemleri de sert bir dille kınanmıştır.

"Sömürge kaos"taki güçleri ürüküten diğer bir önemli gelişme ise, BM'in girişimiyle, 29 Ağustos-7 Eylül tarihleri arasında Cenevre'de toplanan, "Uluslararası Filistin Konferansı"dır. 118 ül-

keden resmi heyetlerin katıldığı bu konferans, yaptırımcı yetkilere sahip olmamasına karşın, Filistin sorununun uluslararası düzeyde tartışılması bakımından, şimdiye değin ulaşılan en yüksek platformdur.

Bütün dünya çapında, yalnızca ABD ile İsrail tarafından protesto edilen bu konferans, çalışmalarını sonucunda yaptığı açıklamada, "Orta-Doğu'daki gerilimin kalıcılaşmasının temel nedeni, İsrail'in, Filistin halkının sabit haklarını yadsımasından ve onun yayılmacı politikasını destekleyenlerin tutumundan kaynaklanıyor" denilmektedir.

Buradan çıkarsanması gereken nokta şudur: Dünya kamuoyunun gelişen tepkisine karşı kayıtsızlığını hoyratça sürdüren ve yankılayan haklı seslenişlere kulaklarını tıkayan Reagan ile şurekaları, gelişen olaylara sadece Pentagon'un namlu deliğinden bakmaktadırlar.

Nitekim, İsrail'in "kısmi çekilme"sinden sonra, pratik bir önlem olarak, Lübnan'da güç yığınağı yapan Reagan, bir yandan, bu ülkedeki "katman yönetimi"nin zora dayalı "otoritesini bütün ülkeye yayması için" kışkırtmalarda bulunurken; öte yandan da provasını Kızgın yıldız-83 Askeri Tatbikatları'nda yaptığı, direk müdahalenin koşullarını da oluşturmağa çalışıyordu.

Beyaz Saray, "Marinz" kuvvetlerini Beyrut'a yerleştirmekle yetinmeyip, üstüne üstlük de 6. Filosunu Lübnan kıyılarına göndererek demir attırdı. Ayrıca bu güç yığınağını yapmasının yanısıra, Fransa, İngiltere ve İtalya'yı da çok uluslu "barış" gücündeki birliklerini güçlendirip, Lübnan yurtsever güçlerine karşı onun safında (ABD'nin) yer tutan "takım arkadaşları" konumuna getirmeyi başarabildi.

Bu güç yığınağı ile uğraşlar elbet belli amaçlar üzerinde temellendirildi. ABD için ana amaç, Sovyetlerin güney sınırına yakın olan bu ülkede bir "konum" kazanabilmek ve Orta-Doğu halklarının anti-empyalist savaşımı ile Sosyalist sisteme karşı edindiği bu yeni "konum" dan tehdit oklarını daha rahat yöneltebilmektir. Bu

Devamı sf.15 te

bağlamda önemli olan nokta ABD'nin Lübnan politikasını, onun dünya çapında yürüttüğü genel politikasından ayrı tutmamak gerektiğidir. Bilindiği gibi bu politikanın asal eksenini de, gerilimi arttırıp, dünya kamuoyunun dikkatini bu noktada toplama ve böylece silahlanma ve savaş kışkırtıcılığını, anti-Sovyetik girişimlerini örtbas etme "çaba" sı oluşturmaktadır.

İşte, Beyaz Saray'ın bu "hat" gereği yığıldığı güçlere ve pohpohlamalarına güvenen Emin Cemayel askerlerine Şuf ve Cebel bölgelerine girme direktifi vererek, kanlı çatışmalara neden olmuş ve işgal kuvvetlerinin askerlerine tek bir mermi bile sıkmayan Lübnan ordusunun bu askerlerini kendi vatandaşlarına karşı "canavar" kılmak istemiştir. Bu çatışmalar Lübnan'ı yeniden kan gölüne dönüştürmüş, eski yaralarına yenilerini eklemiştir. Hele hele, ABD ile Fransa'nın "çok uluslu 'barış' güçleri" ndeki elemanlarının isabet aldığı bahanesiyle Lübnan yurtsever güçlerine karşı saldırıya geçmeleri, Lübnan'ın bu yarasını daha da derinleştirmiştir.

Oysa, gerek ABD ve gerekse Fransa yetkilileri, Lübnan'da bulunacak birliklerinin bu ülkedeki iç çatışmalara katılmayacaklarını peşinen bildirmişlerdi.

Lübnan'a ilk deniz piyadelerini Temmuzda yollayan Reagan, yaptığı açıklamada "bu güçlerin oradaki silahlı çatışmalara hiçbir biçimde katılmayacaklarını, sürece bu güçlerinin sayısında indirim yapacağını ve bunların yalnızca kısa bir süre için orada tutulacaklarını" duyurmuştu.

Fransa dışişleri bakanı Claude Cheysson da "Amerikalılar eğer İsrail'in yerini almak istiyorlarsa bu onların sorumluluğudur, bizim değil.(.....) Fransa, ABD'nin politika tekerleğine bir kalkan olmayacaktır." derken aynı ülkenin Savunma bakanı Charles Hernu ise "Lübnan'da bulunan Fransız askerleri barış askerleridir. Bunlar düğümlenmiş bir iç savaşa katılmayacak ve ne şu, ne de bu tarafa dayanak olmayacaklardır" güvencesini veriyordu. Fransa Başbakanı Pierre Maurois'ın yaptığı açıklama

da bunlarınkinden pek farklı değil.

Ancak gerek ABD'nin yalan vadeleri, gerekse de Fransa'nın emperyalizmi "cici" gösterme demagogileri kamuoyunu yanıltmaya yetmedi. Özellikle ilerici kamuoyu ve devrimci-demokratik güçler sorununu iç yüzünü açığa çıkardılar.

Nitekim yapılan açıklamaların ses titreşimleri henüz yitmeden, ABD ile Fransız birliklerinin sudan gerekçelerle Vatan Kurtuluş Cephesi'nin mevzilerine yönelik saldırılarına tanık olundu. Çarpışmalar özellikle Dürzilerin yaşadığı ve Lübnan İlerici Sosyalist Partisi'nin egemen olduğu 'Cebel' bölgesinde yoğunlaştı. Bu çarpışmaların ana hedefi de Beyrut'un 15 km. güney-doğusuna düşen ve "Marinz" için stratejik bir öneme sahip olan Suk-El-Garb beldesinin kontrol edilmesi oluyordu. Lübnan ordusu ile her türlü modern silahlarla donatılmış Falanjist milislerin dışında ABD deniz piyadelerinin yer alması yetmiyormuş gibi birde Lübnan kıyılarındaki ABD savaş gemilerinden açılan topçu ateşleri ve "Izanhower" uçak gemisinden havalanan F-14 uçaklarının bombardmanları ile katliam örnekleri sahneleniyordu. Bu "trajedi" de aktif bir rol oynayan Fransa'da Foch adındaki uçak gemisinden havalandırdığı "Super-Étandard" uçaklarıyla yurtsever güçlerin dağıdaki mevzilerini bombalayarak kendisine düşen görevi yerine getiriyordu.

Çarpışmaların uzaması, Lübnan'da çarpışan yurtsever güçlerin gidik vermemesi ve tam tersine kararlı bir direnişle yeni mevziler kazanması üzerine korkuya kapılan Beyaz Saray, 73 subay ve 1480 eri taşıyan "Newgersy" adındaki savaş gemisini de Lübnan'a doğru denize açıyordu.

Eylül ayında doruk noktasına varan çarpışmaların izlediği seyir Reagan'ı oldukça ürkütmüş olacak ki güçlerini azaltacağına ilişkin sözünü yutarak, "Marinz"e destek olarak 400 deniz piyadesi daha gönderdi. Böylece, denizdeki 6. filo ve gelmekte olan "Newgersy" hariç Lübnan'daki deniz piyadelerinin sayısı 1800'e

ulaşıyordu.

ABD'nin küçük Lübnan'a aralıksız bu denli güç yağması, nedense "daha da gönderin, daha da gönderin" diyen, Vietnam'da ki Amerikan askeri yetkililerinin o feryatlarını anımsatıyor insana. Zaten 16 Eylülde IBC televizyonuna bir röportaj veren İlerici Sosyalist Parti'nin lideri Welid Canpolat da Çok haklı olarak Amerikan halkına şu mesajı iletmiyordu.: "Ey Amerikalılar, sizleri ikinci bir Vietnam'a sürükleyecek olan sorunlara kapılıvermeyiniz.

Ama çatışmaların boyutunun salt bu ölçüde kaldığı sanılmamalı. Falanjist dostlarının savaşım (!) larına bir "katkı" olarak Kral Hüseyin de çok sayıda tank ve askeri araç yolladı. Kendi askeri kamplarında - eski iç savaşta olduğu gibi- falanjist unsurları eğitti; güneyden de İsrail "devriye" keşiflerini yoğunlaştırarak yer yer çarpışmalara katıldı. İngiltere ise, Lübnan için İtalya'nın istediği anda kendisine ait olan Kıbrıs'taki "Akreolit" hava üssünü kullanabileceğini bildirdi.

Diğer tarafta ise ilk aşamada "Filistin'in Kurtuluşu için Halk Cephesi" ve "Filistin'in Kurtuluşu için Demokratik Cephe" bütün olanaklarını "Lübnan Vatan Kurtuluş Cephesi" nin hizmetine vereceklerini duyurdular. Bunu FKÖ'nün benzeri açıklaması izledi. Suriye ise, "Lübnan yurtsever güçlerine yabancı güçlerin direkt saldırması durumunda seyirci kalmayacağını, uygun bir tavır takınacağını" bildirerek, "herhangi bir mevzisinin isabet alması halinde buna yanıt vermede hiçde gecikmeyeceği" uyarısında bulundu. Libya da tüm askeri birliklerini Suriye Savunma Bakanlığı'nın emrine vereceğini duyurdu.

Süregelen bu çatışmada ABD, Suk-El-Garb beldesinin yurtsever güçlerin eline geçmesi durumunda "Marinz" in de yenilmiş olduğunu kabul ediyordu. Bu neden

le bölgedeki güçlerinin komutanlığını her türlü yetkiyle donattı. Bu kararı Beyaz Saray'ın resmi sözcüsü Lary Speaks şöyle açıklıyordu; "Beyrut'taki Amerikan Askeri Bölge Komutanlığı, denizdeki filodan herhangi bir noktaya ateş açmasını isteyebilir. Çünkü bu güçlerin askeri operasyonlarda bulunmasına ilişkin direktifler bu komutanlıktan çıkacak, Waşington'dan değil."

Bu ülke üzerine planladığı "hayati çıkarları" nı gerçekleştirmek için "hayati" bir çaba harcayan ABD, Beyaz Saray'da yüksek düzeydeki yetkililerin katılımıyla bir "Ortak operasyonlar Odası" oluşturdu. Bu "oda" Merkezi İstihbarat Bürosu, Ulusal Güvenlik Konseyi, Savunma ve Dışişleri bakanlıklarının temsilcilerini kapsamakta olup, görevi de Lübnan'da ki gelişmeleri izleyip uygun askeri seçenekleri saptamaktır.

"Hayati çıkarlar" ını kazanmada ve Orta-Doğu üzerine tezgahladığı planlarını gerçekleştirmede "kuvvet kullanımına" güvenen Reagan "Lübnan'da yenilgiye uğramamız, ABD'nin dünyadaki rolünü zayıflatacak ve Orta-Doğu için hazırladığımız 'barış programı' nı da baltalayacaktır" diyerek Lübnan'da ki iç çatışmalarda yer alan bir taraf olarak, ille de kazanmayı önüne koymuştu. "Marinz"e, "Izanhower" e, "Newgersy" e güveniyordu. Gözlerini bürüyen kan Güney Kore casusluk uçağının Sovyetler tarafından düşürülmesi sırasında sayın "aktör" ün hararetle dizdiği hümanist (!) sözleri toz duman edecek kadar etkiliydi.

Lübnan'da dökülen kanların hacmi büyüdükçe İsrail seviniyor ve ABD daha da çok hareketleniyordu.

Az da olsa rahat bir nefes alan İsrail güneyde "temerküz" ettiği güçlerini yerli yerine yerleştirip, lojistik gereksinmelerini tamam-

Baştarafı sf. 15 te

lamağa çalışıyordu. ABD ise hem çarpışmalarda fiili olarak yer alıyor, hemde Orta-Döğü'ya gönderdiği özel temsilcisi McFarlane aracılığıyla diplomasi mekiğinin çevrimini hızlandırıyor. Lübnan'daki taraflara "Politik uzlaşma" önerisi sunan McFarlane, özünde Pentagon'un istemlerini dayatıyordu. Fakat bu, hiç bir "giz" i kalmamış açık bir oyundu. Zira, El-Salvador'da da askeri güçlerini yığan ABD, devrimci muhalefeti bastırmanın bir taktiği olarak Richard Stauns'un arabuluculuk yapmasını ve bu ülkede "politik uzlaşma" sağlanması için "Salvador Devrimci liderleri ile görüşmesini" önermiş, ancak oyun tutmamıştı.

Böylesi manevralardan hiç bir sonuç alamayan ABD, bu kez onun hegemonyasını rededen bölgedeki (şimdilik te Lübnan'daki) ilerici yurtsever güçlere estirdiği terör, baskı ve "zor" aracılığı ile kendi amaçladıklarını onaylatmağa çalışıyor. Lübnan'daki sadık uşağı Pierre Cemayel de (Falanjist parti lideri ve Lübnan devlet başkanı Emin Cemayel'in babası) "savaş başlasın, güçlü olan kazansın" diyerek; aynı düşünceyi paylaştığını gururlanarak anımsatıyordu. Tabi, bu "tarihi" falanjist'in güçlü görünümü de, ülkeye yığıldırılan "dost" (!) güçlerinden ileri geliyordu. Fransız TV sine, "bugün biz de, Lübnan bayrağının yanında, ABD bayrağının da dalgalanması zorunludur" devlet başkanı Emin Cemayel ise bu anlayışa ve bu güçlere nasıl kucak açtığını anlatmağa çalışıyordu.

"Kuvvet kullanımına" tapan bu ortak anlayış, en önemli bir olguyu hesaba katmıyor ve halk iradesinin savaş gemilerinden, avcı uçaklarından, tanklardan, toplardan daha güçlü olduğunu kabullenmiyordu. ABD'nin modern savaş teknolojisini dize getiren, Vietnam halkının çelik iradesini unutmmuş görünme çabasıydılar.

Lübnan'daki Amerikan işgal kuvvetlerinin karargahı.

Ama Lübnan yurtsever güçleriyle genel olarak Arap Ulusal Kurtuluş Hareketi, ABD ve işbirlikçilerinin gericisi şiddetini, ancak kendilerinin etkin devrimci şiddetinin yenebileceğini hiç unutmamışlardı. Ve biliyorlardı ki, bütün bu tehditlerin, gözdağlarının, baskıların ve direkt saldırıların amacı, Lübnan'daki yönetimin İsrail'le yaptığı "teslimiyet anlaşması" nı kendilerine de onaylatarak, onları konumlarından geriletmek, Suriye'ye karşı tehditlerinde köprü görevini göreceği bir alanı kazanmak, giderek Lübnan'ı bir Nato üssüne dönüştürmek veya en azından, bu ülkenin parçalanmasını gerçekleştirmektir. Böylece de, ABD' de gelecek yıl yapılacak başkanlık seçimleri için, ekonomik planın da hiç de başarılı kazanamayan Reagan'ın, Latin ve Orta-Amerika'dan da elde edemediği başarıyı, Lübnan'dan sağlayarak eline güçlü bir koz vermektir.

İşte, hem ABD ve ileri karakollarının en vahşi saldırılarına boyun eğmeyen, hem de konumlarına yaraşır bir uyanıklıkla, bunların en sinsi politik manevralarına kanmayan Lübnan yurtsever güçleri, şanlı bir direniş gösterdiler. Öyleki bu direniş karşısında boyunun ölçüsünü a-

lan Emin Cemayel Fransız TV sine "hükümetimiz Lübnan topraklarının ancak %10 ile %20 arasındaki bir alanına hükmedebiliyor." gerçeğini itiraf etmek zorunda kalıyordu.

Ama yine de, Lübnan direniş güçleri tarafından istenilen bir sonuç değildir bu. Güneyi İsrail tarafından işgal edilmiş, geri kalan kesimlerde "kanton" lara ayrılmış statüdeki bir Lübnan, ancak ve ancak emperyalizmin çıkarlarına hizmet edecektir. Lübnan halkının, Arap Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin ve hatta dünyadaki tüm anti-emperyalist güçlerin çıkarlarını yanıtlayacak bir Lübnan, "toprak bütünlüğünü koruyan, bağımsız, demokratik bir Lübnan" dır. Direniş güçleri, böylesi bir "sonuç" için savaşmaktadırlar.

Gerçi şimdilik Suudi Arabistan özel temsilcisi Bender-Bin-Sultan'ın "arabulucu" luğu ile, 25 Eylül'de varılan ateşkes (1) uyarınca çarpışmalar durmuştur. Ne var ki, hedeflenen "sonuç" a varılana dek, savaşımın durmaya çağını, özellikle ABD çok iyi bilmektedir.

NOT:

Ateşkes maddeleri.

1- Tarafsız gözlemciler denetiminde her tarafta ateşkes'in uygulanması.

2- 1975'ten beri süregelen olaylar nedeniyle yerlerini terk etmiş Lübnanlıların evlerine dönmeleri için gerekli kolaylıkların sağlanması.

3- Ateşkes'in sağlanması ve uygulanması için "Lübnan Cephe" si, "Vatan Kurtuluş Cephe" si ve "Emel Hareketi" nden oluşan bir uzlaşma hazırlık komitesi'nin oluşturulması.

4- "Ulusal uzlaşma" için Lübnan devlet başkanı'nın, Vatan Kurtuluş Cephesi'nden Süleyman Farancıya, Reşit Kerami ve Welit Canpolat'ı; Lübnan Cephesi'nden Pierre Cemayel ve Camill Chamoun'un; Emel Hareketinin lideri Nebih Berri'yi; Lübnan'ın etkin kişiliklerinden Saib Selam ile Raymanda Edde' yi yevdi olarak toplantıya çağırması.

Suriye ve Suudi Arabistan'dan birer heyetin bu toplantıya onur vermesi.

3.Ekim.1983

E.Lorin

HABERLER

HABERLER

HABERLER

Armanc yazı kuruluna,

Şiddet ve baskı kitleyle bağ kurduğu an amaca ulaşmak için önemli bir silah olur. Aksi halde, Şah'ların, Hitler'in, Musolloni'lerin, Pinochet'lerin ölüm kusan silahları, aman vermeyen zindanları kitlelerin önüne geçilmez gücü karşısında yok olmaya mahkum olmazlardı, yok olup gitmezlerdi.

Diyarbakır cezaevi, 3000'e yakın insanı barındıracak kadar büyük ve bir o kadar da korkunç ve merhametsizdir. Abartmasız denilebilir ki dünyanın en korkunç işkencehanelerinden biridir. Eskiden gözaltında yapılan işkenceler bugün cezaevinin genel kuralları haline gelmiştir. Havalandırmamanın, yemeğin az olduğu cezaevinde dışarıyla görüşme 2-3 dakika asker nezaretinde yapılmaktadır. Temizlik olanaklarının olmadığı zindanda en ufak bir istem bile yoğun işkence ve günlerce hücre cezasını beraberinde getirmektedir. Bu yetmiyormuş gibi, tutuklular saatlerce şoven-ırkçı marşlar söylemek zorunda bırakılıp, psikolojik baskıya maruz kalmaktadırlar.

Bunu zamanı gelmişken belirtmekte yarar var ki, Türkiye'nin diğer cezaevlerindeki baskının derecesi bu denli ağır değildir. Bu durum kuşkusuz ülkemizdeki sömürge-sömürgeci ilişkilerin doğal bir sonucunu yansıtmaktadır.

Bu kötü cezaevi koşullarından dolayı tutuklular aldıkları karar gereği 5 Eylül de açlık grevine girmeyi kararlaştırdılar. Tüm siyasi tutukluların katıldığı açlık grevi yaklaşık olarak 2700 kişiyi kapsıyordu. Açlık grevi yer yer direnişlere dönüşmüş ve tutuklular bu süreçte dışarıyla görüşmeyi protesto ederek görüşmelere çıkmamışlardır.

Bu ara çocuklarının aç olduğunu duyan anne ve babalar gösteriler düzenlemişlerdir. Özellikle kurban bayramının 4. günü cezaevi taşlanmış ve cezaevinin avlu kapısı kırılmıştır. Gelişmeler bu düzeydeyken, 17 Eylül de ya-

pılan mahkemede, Devrimci-Demokratlar olayı mahkemede de dile getirip, cezaevi koşullarını protesto ederek mahkemede sorulan soruları yanıtsız bırakmışlardır.

Daha önce İstanbul ve diğer bazı cezaevlerinde başlayan ve başarıya ulaşan grev ve direnişler Diyarbakır cezaevinde de faşist cuntanın yenilgisi ile sonuçlanmış ve tutukluların istekleri kabul edilmek zorunda kalındıktan sonra 28 Eylül de tutuklular açlık grevine son vermişlerdir. Bir tutuklunun (55 yaşlarında) ölümü ve yüzlerce tutuklunun hastahanelik oluşuyla sonuçlanan cezaevi direnişi, halkımızın devrimci güçlere olan güvenini arttırmış, ve seçim arifesinde cuntaya ağır bir darbe indirmiştir. Yenilginin acısını bu arada tahliye olan tutuklulardan almaya çalışan cunta, tahliye olan tutukluları yeniden gözaltına alarak saliverilmelerini

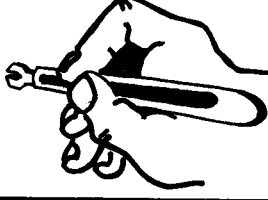
engellemiştir.

Bu arada yanlış haberlerin devrimci-demokratik basında çıkmasına çabalararak halkın devrimci güçlere olan güvenini kırmak için paralı mubirler tarafından 8, 34, 140 vb. rakamlarıyla ifade edilen ölü var yaygaraları halk içinde yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır.

Tutuklular ve halk arasındaki dayanışma ile sağlanan başarı, ülkemizin şu anki durumunda önemli bir gelişmedir. Ve faşist cuntanın tarihi daha böyle yüzlerce direnişe gebe- dir.

**YAŞASIN FAŞİST CUNTAYA
KARŞI DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN
EYLEM VE MÜCADELE BİRLİĞİ !**

Diyarbakır'dan bir Devrimci-Demokrat

ARMANC YAYIN KURULUNA

Faşist Cuntanın "Demokrasiye Geçiş" şeklindeki palavralarına dünya halkları, Türkiye ve Kürdistan'lı anti-faşistler inanmıyor. Çünkü; tüm halkları aldatabilmek, bundan 50 yıl önce gibi pek kolay değildir. Nitekim Almanya'da olsun, Avrupa'nın diğer ülkelerinde olsun "Radyo", "Tv" ve "Basın" cuntayı teşhir ediyor, 6 Kasım seçimlerinin demokrasiyle bağdaşır hiçbir yönünün bulunmadığını belirtiyor.

Tepkiler bununla kalmıyor. Türkiye ve Kürdistan'lı yurtseverler çeşitli eylemler yaparak cuntanın iğrenç ve faşist uygulamalarını yermeye devam ediyor. Örneğin; FİDEF ile örgütümüz KKDK Hannover Komitesi aktif çalışmalarıyla, Hannover'in şehir merkezinde Kasım ayının ikinci, üçüncü ve dördüncü günlerinde UYARI GREVİ (Mahnwache) düzenlediler. Uyarı grevi'ne türkiyeli ve kürdistanlı örgütlerden Devrimci işçi ve Serxwbn dayanışma içinde olduklarını belirttiler. Ayrıca, grevin yanına bir bilgi masası kurup alman kamuoyunu sadece bilgilendirmekle kalmadı, üç gün süreli uyarı greviyle tüm halkın dikkatini çekiliyordu. Bilgi masası ve uyarı grevi alanında tahmin edilenden çok daha halk kalabalığı vardı. FİDEF'li ve KKDK'li arkadaşlar, gözlerini ve ellerini zincirlerle bağlayarak, faşist cuntanın vahşet dolu insanlık dışı uygulamalarından örnekler sundu. Arkadaşların üzerinde almanca ve türkçe şu belgeler yazılıydı;

- 1-Faşist cuntanın partilerine oy yok
- 2-Kürt ve Türk halkları seçim sonuçlarını geçerli saymayacak ve tanımayacak.

Uyarı grevinden bir görünüş.

3-6 Kasım seçimleri, faşist cuntanın sahtekarlığıdır.

4-Cunta, 6 Kasım Seçimleri ile Avrupa kamuoyunu yanıltmak istiyor.

Bilgi masasında, katılan örgütlerin almanca ve türkçe yayınları bulunduğundan, alman halkını olumlu yönde etkiledi. Bunun yanında Türkiye ve Kürdistan'lı örgütlerin ortaklaşa çıkarmış oldukları bildiri dağıtılıp, 6 Kasım Seçimleri'ne hayır yürüyüşüne çağrı yapıldı. Almanya'nın en büyük gazetelerinden biri olan "Neue Presse Zeitung" uyarı grevinde yapılanları derhal önemli haberler arasında yayınladı.

Yapılan eylem alman örgütlerinden ve demokratik kuruluşlardan dayanışma mesajları iletilti. Mesaj gönderen alman örgütleri; DKP (Alman Komünist Partisi, Kadınlar kolu, VVN (Anti-Faşistler Birliği), Volksfront, İGM (Metal Sendikası).

Uyarı grevi, başarılı ve olaysız bir şekilde sona erdi.

KKDK-Komitesi Armanc
muhabiri
Hannover

ARMANC YAYIN KURULUNA

5/11-83 tarihinde Hannover'de Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütlerce hazırlanan, 6 Kasım seçimlerine hayır yürüyüşü yapıldı.

Saat 11'de Klages Markt denilen alanda toplandı. Saat 12'de yürüyüş başladı. Faşist Cunta'nın yurtdışı temsilciliğini yapan Türk Konsoloslğu önüne gelindi. Türkiye ve Kürdistanlı örgütlerce hazırlanan ortak konuşma metni, konsolosluk binası önünde okundu. Daha sonra American Haus' (Amerikan Evi) a doğru yürüdük ve orada da konuşma metni kısaltılarak almanca okundu. Sloganlar haykırarak yürüyüşün dağılacağı yere yürürken, Amerikan emperyalizminden her türlü desteği gören ve son zamanlarda Almanya'da sık sık eyleme geçen Neo-Naziler, yürüyüşümüzü engellemek istediler. Sayıları 50-60 kadar olan naziler bize saldırdılar. Biz de 250-300 kişi kadar vardık. Saldırıyı rahatlıkla geri püskürttük. Yalnız polisin zamanında güvenlik önlemleri almayı ve olaya seyirci kaldıkları, ancak bizim onlara saldırmamızla olaya müdahale ettikleri de gözden kaçmadı. Böylece alman demokratlarının da katıldığı yürüyüş, kimsenin burnu dahi kanamadan sona erdi.

KKDK Hannover Komitesi
ARMANC muhabiri

ARMANC YAYIN KURULUNA

5/11-1983 tarihinde, Linden Freizeit Heim denilen yerde, FİDEF'in hazırlanmış olduğu bir toplantı yapıldı.

Gündem; 3 seneden beri iktidara silah zoruyla el koyan faşist cuntanın neler yaptığı ve 6 Kasım seçimleri üzerine değerlendirme. Toplantı bilhassa Almanlara yönelikti. Biz KKDK-Hannover komitesi olarak toplantıya davet edildik. KKDK temsilcisi, almanca olarak faşist cuntanın Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ında oynadığı oyunları ve yaptıklarını tek tek izah ederek, 6 Kasım seçimleri üzerine görüşlerini belirtti ve yapılan seçimleri, kürt halkının meşru görmeyeceğini vurguladı.

Görüşlerini belirten diğer örgütler; Yunan İşçi Birliği, DKP (Alman Komünist Partisi) ikinci başkanı, SDAJ. Bunlar bizzat kendileri toplantıda yer aldılar. Ayrıca Hannover'den Kürdistan'a gönderdiğimiz heyetten SDP'de yer alıyordu. Toplantıya SDP temsilcisi de gelip bilgilendirme yaptı ve cuntanın "Demokrasiye Dönüş" yaygarasının sahtekarlıktan başka bir şey olmadığını vurguladı.

Toplantıya davet edilip gelemeyen Alman örgütleri, mesajlarını gönderdiler.

KKDK, toplantıya birde mesaj bıraktı.

KKDK Komitesi-Hannover
Armanc muhabiri

Hannover'de düzenlenen "seçimler'e hayır" yürüyüşünde KKDK korteji.

NEZİR ŞEKER'İN ANISINA

ARMANC YAYIN KURULUNA

Tam bundan iki yıl önce faşistler tarafından Peine'de öldürülen NEZİR ŞEKER yoldaşın anma toplantısı KKDK—Celle Komitesi tarafından yapıldı. 65-70 kişinin katılımıyla anma toplantısı çok başarılı geçti. Aynı zamanda, anma toplantısına renk katılarak bir geceye dönüştürüldü. Bir dakikalık saygı duruşu yapıp, faşist cunta ve yurt dışı kolu faşist türk federasyonları yeniden bir daha teşhir edildi. Yoldaşımız NEZİR ŞEKER'in hayatı ve vermiş olduğu anti-faşist mücadelesi üzerine bir konuşma yapıldı. Konuşmadan sonra değerli ozan arkadaşımız DILBİRİN,devrimci kürtçe türkleriyle anma toplantısına renk katmış oldu. Ozan arkadaştan sonra KKDK komitesinden bir arkadaş, tüm şehitler üzerine hazırlanmış olduğu yazıyı okudu. Bu arada NEZİR ŞEKER' e övgü olarak okunan bir şiir kitlenin bir hayli dikkatini çekti. Devrimci-Demokrat ozanlardan Aşık KEMTERİ de devrimci türkçe türkleriyle, yapılan anma toplantısına dayanışmasını gösterip halkın ilgisini çekmiş oldu.

KKDK Komitesinin davetlisi olarak anma toplantısına DKP(Alman Komünist Partisi) ve VVN (Anti Faşistler Birliği) katıldı. VVN Celle temsilcisi bir konuşma yaparak dayanışmasını bildirdi.

Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütler de dayanışmalarını bildirerek, faşist Türk Federasyonu ve faşist cunta yeniden hep beraber lanetlendi.

26 Kasım 1983 Cumartesi günü Peine'de KKDK ile MGK(Mala Gelen Kurd) çıkarmış oldukları almanca ve türkçe bildiri şehir göbeğinde dağıtılıp bir daha Peine halkı bilgilendirilmiş oldu. Saat 15.30 sıralarında Yoldaşımızın şehit düştüğü yere VVN tarafından çelenk bırakılarak, 1 dakikalık saygı duruşu yapıldı.Böylece 3. ölüm yıldönümüne girerken yoldaş NEZİR ŞEKER'i birkez daha anmış olduk.

KKDK—Celle Komitesi
Armanc muhabiri

NEZİR YOLDAŞ
MÜCADELEMİZDE YAŞIYOR!

Bundan tam iki yıl önce Federal Almanya'nın Paine kentinde faşist Türk federasyonu tarafından haince katledilerek aramızdan ayrılan NEZİR ŞEKER yoldaş, Kürdistan'da sömürgeci tarafından takibata uğradığı için Federal Almanya'ya iltica etmek zorunda kaldı.

NEZİR ŞEKER'in anısına yapılan geceden bir görünüş.

Kürdistan'ın Kulp ilçesine bağlı Ağaçalı köyünde fakir bir aile ferdi olan Nezir, ortaokul çağında devrimci mücadeleye katılarak Kürdistan halkının emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme ve yerel gericiğe karşı verdiği mücadelenin saflarında yer aldı. O, Kürdistan halkının sömürgeciliğe karşı savaşımının örgütlü ve çok yönlü olması gerektiğinin bilincinden hareketle, Kürdistan gençliğinin merkezi gençlik örgütü olan DDKD'nin saflarında yer aldı. Federal Almanya'ya siyasi ilticacı olarak geldiğinde de devrimci mücadelesine hiç ara vermeden Federal Almanya'daki Kürdistanlı İşçilerin demokratik kitle örgütü olan KKDK'nin saflarında savaşımını sürdürdü.

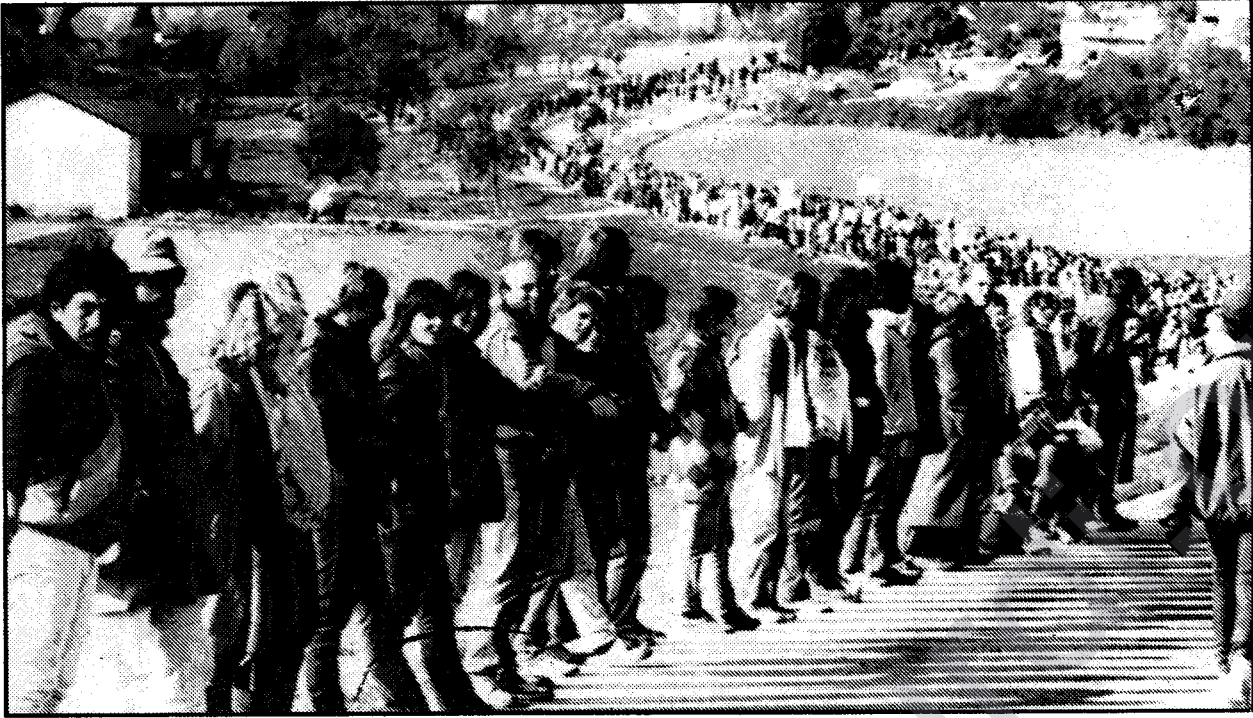
Paine de KKDK'nin aktif çalışmasını yürüttüğü için O, faşistlerin boy hedefi durumuna geldi. Onun çalışmalarını engellemek amacıyla faşistler değişik aralıklarla saldırılar düzenlediler. Çünkü onun devrimci çalışmasının yanında faşistlerin o bölgeden yok olmaları gelmekteydi. Bunu iyi anlayan faşistler onu fiziki olarak ortadan kaldırmanın planlarının kurmaya başladılar. Ve 27 Kasım 1981 günü Nezir ŞEKER

bir yoldaşıyla eve giderken, geceleyin faşistler tarafından kurulan bir pusuya yakalanarak, olay yerinde katledildi, yanındaki arkadaşını da ağır bir şekilde yaraladılar. Bugün Nezir ŞEKER yoldaş aramızda bulunmamasına rağmen, mücadelesi sürdürülmektedir. Onun emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme ve yerel gericiğe karşı, mücadelede taşıdığı bayrağı yoldaşları devralarak bütün var gücüyle faşizme karşı mücadeleyi hem Federal Almanya'da, hemde Kürdistan'da sürdürüyorlar. Nezir ŞEKER yoldaş öldü ama onun mücadelesi ve siyasi düşüncesi yaşıyor.

-NEZİR'LER ÖLMEZ!
-ÖLÜMÜNÜN 2. YILINDA NEZİR
YOLDAŞI SAYGI İLE ANIYORUZ!
-FAŞİST TÜRK FEDERASYONU
KAPATILSIN,KATİLLERDEN HE-
SAP SORULSUN!

KKDK
KOMELEN KARKEREN
DEMOORATEN KURDİSTAN'

KÜRT HALKEVLERİ.
MALEN GELE KURD.

Yüzbinler ABD'nin savaş kışkırtıcılığına karşı zincir kurdular.

AMERİKAN RAKETLERİNE KARŞI 300 000 BARIŞ SAVAŞ- ÇISI YÜRÜDÜ

STUTTGART

"Sıcak Sonbahar" diye adlandırılan "15-22 Ekim Barış Eylemleri, F.Almanya ve Avrupa çapında milyonlarca barış ve anti-savaş aleyhtarlarının katılımıyla coşkulu ve yığinsal geçti. Bu yığinsal eylemlerden birisi de ABD ve NATO'nun yoğun üs, asker, cephane, silah ve atom ракетlerinin bulunduğu Baden-Würtemberg eyaletinin başkenti Stuttgart'ta yapıldı. Şehrin cadde ve meydanları sabah 04 ten itibaren dolmaya, insanlar akın akın gelmeye başladı. Ayrıca Stuttgart'ta bağlı Neu-Ulm kenti ile Stuttgart arasında 108 km.lik mesafede 200 000 kişilik insan zinciri oluşturuldu. Zincir iki büyük Amerikan üs'ü arasında gerçekleştirildi. Barış türküleri ve sloganları, Pershing 2, Crouce misiller ракетlerine ve emperyalizmin silahlanma yarışına karşı bir savaş platformuna dönüştü. Bölgede bulunan kürt işçi ve emekçileri aktif olarak barışın ve halkların azılı düşmanı emperyalizme ve uzun menzilli silahlarına karşı, eylemde yerlerini aldılar ve belgilerini yükselttiler.

Barış eylemine aktif olarak katılan KKDK- Stuttgart Derneği, şehrin kuzey kesiminde toplanan DKP (Alman Komünist Partisi)

kortejinde yerini aldı. Ayrıca oluşturulan "İnsan zincirinde" ve yürüyüşte "ABD emperyalizmine hayır" (almanca), "Kürdistan halklarıyla dayanışma", "ABD Atom ракетlerine hayır, Yıkılsın Militarist Faşist Cunta" flamarını taşıyıp yoğun olarak ARMANC ve diğer Almanca dergiler satıldı. Bu eylemlerde de gösterilmiştir ki, barışın ve halkların düşmanı başta ABD ve emperyalizm, barışın koruyucu-

cusu ve halkların gerçek dostu başta SSCB olmak üzere Dünya Sosyalist Sistemidir.

**BARIŞ İÇİN, EMPERYALİZMİN
SAVAŞ KİŞKİRTİCİLİĞİNE VE
ATOM RAKETLERİNE KARŞI
SSCB VE BARIŞ GÜÇLERİ İLE
EL ELE.**

Armanc Muhabiri
-Stuttgart-

Armanc Yazı Kuruluna ;
2, 3, 4 Aralık 1983 tarihlerinde 'Hep beraber yabancı düşmanlığına karşı dostluk " kimliği adı altında, VVN-Landesvorstand (Anti-Faşistler Birliği Aşağı Saksonya Merkezi) in hazırlanmış olduğu hafta sonu semineri yapıldı. VVN- Aşağı Saksonya Merkezi'nin daveti üzerine KKDK Hannover ve Celle Komitelerinden birer temsilci toplantıya katıldılar. Üç gün süren seminerin programında şu konular üzerinde duruldu.

- 1- Yabancı düşmanlığı üzerine görüşler.
- 2- Gericilik üzerine.
- 3- Neo-Nazilerin yabancılar kını.
- 4- Yabancı düşmanlığı üzerine film gösterisi.

- 5- Kültür programı ve işçi gurupları kurulup yabancılar üzerine tartışma.
- 6- Yabancı düşmanlığı üzerine genel tartışma.

KKDK'nın Almanca yayınları satıldı. Seminare katılan örgütler ; KKDK Hannover ve Celle Komiteleri, VVN-Peine, VVN-Hannover, VVN-Braunschweig, VVN-Hildesheim, SDAJ-Braunschweig, (Sosyalist Alman İşçiGençliği) idi.

Seminer oldukça düzenli bir şekilde geçti. Örgütümüz KKDK yabancı sorunları ve yabancı düşmanlığı üzerine görüşlerini belirterek dayanışmasını vurguladı.

KKDK Komitesi
Hannover

KÜLTÜR DERGİLERİ FESTİVALİ

KÜLTÜR DERGİLERİ FESTİVALİ

29 Ekim tarihinde Kültür dergileri festivali yapıldı. Festival, İsveç Devlet Kültür Kurulu, İsveç Kütüphaneleri ve Stockholm Kültür Evi tarafından düzenlendi.

Stocholm merkezindeki Kültür Evi'nde, bir haftalık süreyi kapsayan festival, çeşitli kültürel çalışmalar sergiledi.

İsveç Kültür Kurulu'ndan yıllık ekonomik yardım alan değişik dillerde yayın yapan toplam 223 derginin katıldığı festival, İsveçte ikinci kez yapıldı. İlk festival geçen yıl Malmö şehrin-

de yapılmıştı. Festivali düzenleyen resmi devlet kurumları, buna benzer festivallerin her yıl tekrarlanacağını belirtiyorlar.

Bu yılki festival oldukça ilgi toplayan programlar sergiledi. Kültür Evi'nde bütün dergilerin sergilendiği bir sergi, bu tür dergileri gelecekteki sorunları ile ilgili bir panel, (bu panele kültür bakanlığından yetkililer katılmıştı) bütün dergi yayın sorumlularının katıldığı geniş bir toplantı festivalinde yapılan çalışmalar arasında yer al-

maktaydı. Festivalin son günlerinde değişik uluslardan katılan dergilerin katkıları ile geniş bir kültür programı sergileyen bir kültür gecesi yapıldı.

Dergimiz ARMANC festivale aktif katılan dergilerden biri oldu. ARMANC'ın son sayıları tarafımızdan çıkarılan çocuk kitapları ile birlikte festival boyunca sergilendi.

Ayrıca derneğimizin folklor (halk dansları) ekibi GOVEND final gecesinde Kürt Halk Danslarını sergileyerek izleyicilerin büyük ilgisini topladı.

Yoldaşlar,

Yiğit Kurdistan'lı devrimcilerin mücadelesi ve direniş sesleri, dalga-dalga sömürgeci-faşist diktatörlüğün zindanlarını aşarak, ta yurt dışına kadar ulaşıyor. Zindancıbaşlarının, hain subayların işkence emirleri, zulüm tezgahları, ölüm hücreleri sindiremedi onları. Zulmün bugüne dek icad olunan her türü yetmiyor artık ülkemizin fidan gibi ama çelikten yoğrulmuş savaşçıların bileklerini bükmeye.

Elleri kelepçelenerek karaduvar ardına düşmekle mücadelenin bittiğini red ediyor yoldaşlarımız... Onlar, canının ve vücudunun en küçük birimine dek mücadele ortaya koyuyor. Onlar, kana susanmış zindancıbaşlarının işkencecilerinin her kırbacına karşı direnerek onların köhnemiş kara yüreklerine korkunun en büyüğünü salıyor.

Cellatların idam sehplarına çektikleri her can işkencehanelerde vurulan her darbe geri teperek onların anlına inmiş bir darbeye dönüşüyor. Zulmün zoru iflas ediyor, zulmün zorunu mağlup eden direnişin şerefisine bin selam...

Ölümün ve zulmün kol gezdirdiği ülkemiz Kurdistan'da cehennemlere dönüştürülen hapishanelerden yükselen bu onurlu direnişe bin selam...

Zulmün hapishanelerinden haykıran yoldaşlarımızın sesleri karanlıklarda boğulup gitmeyecek, umutsuzluğun duvarında kırılmayacak, bu sesler dalga dalga yayılacaktır, yankılanacaktır her insanımızın olduğu yerde, daha gürlü, daha güçlü...

Yaşamlarını ortaya koyarak Kurdistan tarihinin yapraklarına onurlu bir destan bırakacak olan yoldaşlarımıza, tüm insanlarımıza bin selam. Faşizmin zindancıbaşlarına baş eğmeyen, direniş ve kavga ruhuna, yarınlarda Kurdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini zafere götüreceği kavga ve direniş ruhuna bin selam.

Yoldaşlar,

Adımız ve işgal edilmiş yurdumuzun kurtuluşu yolundaki andımızdan korkanlar, sırça saraylarını ve köşkerlerini bırakarak "sığınaklar" arar olacaklar-

dır. Ne var ki, ne Pentagonlar, ne de bilmem ne idüğü belirsiz Sedat'lar kurtarmayacak onları...

Mazlum halkların isyanları kabarcak engel tanımayacak, kol verecek, devrimler ve kurtuluşun dalgaları yeryüzünün her köşesine ulaşacaktır.

Türk sömürgeciliği uyumasa da sular bile uyrurken, Pentagon ve ABD zürriyetli bombalar, ordular kursalarda yurdumuza, Ağrı dağının suskun boranı, Nemrut dağının aman tanımaz çığları ve gün-bilmez, gece-bilmez fırtınalarımız silecek, katacaktır onları yerin yedi kat derinliğine şafakların birinde, gün ağartısıyla. Ve işte onlar orada atalarının misafiri olacaklardır.

Sultan Murad'ın bilmem kaçınıcı yüz yılın zorlarıyla tanışacaklar, dehak'ı görecekler, yüzyıllardan beridir Kurdistan halkının olagelmış topraklarının altında.

Bir ARMANC Okuru

F.. Almanya.

Baştaftı sf 5 te

seçimlere katılabilme durumunda gören - doğrusu bu konuda bile kararlı davranamayan- SODEP vb. gibilerinin "muhalafetin" yarın alabileceği biçim ve hedef te bugünkünden farklı olamaz. Günümüz koşullarının büyük farklılıklar göstermesine rağmen, TC'nin "çoğulcu parlamenter" düzen deneyimi boyunca böyle örnekler yaşanmıştır. Bugün burjuvazinin değişik kesimleri arasındaki çelişkiler iyiden iyiyeye su yüzüne çıkmaktadır. Ancak bu kesimler daha önce de belirttiğimiz gibi, saptanmış mevcut kurallar çerçevesinden öteye gidememekte, tersine davranmaktadırlar.

Diğer yandan bu üç yıllık dönemde sesleri iyiden iyiyeye "bastırılan" toplum kesimlerinin özellikle işçi sınıfının örgütlü kesimlerinin talepleri giderek yükselecektir. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar, içine girilen yeni evrenin siyasal görünümü, faşist cunta ve çevrelerinin tüm çabalarına rağmen "çatlak sesler" in yükseleceği, toplumsal muhalafette kıpırdanışları kaçınılmaz kılacak niteliktedir.

Bu bakımdan demokrasi güçlerini

Halkımızın tarihi şanlı direnişlerle doludur. Teslimiyet girmemiştir töremize. Çok muharebeler kaybetmiş ama savaş sürüyor, sürecek. Seyretmekte olsa da kimileri bizleri, terketmede olsa da kimileri mevzileri...

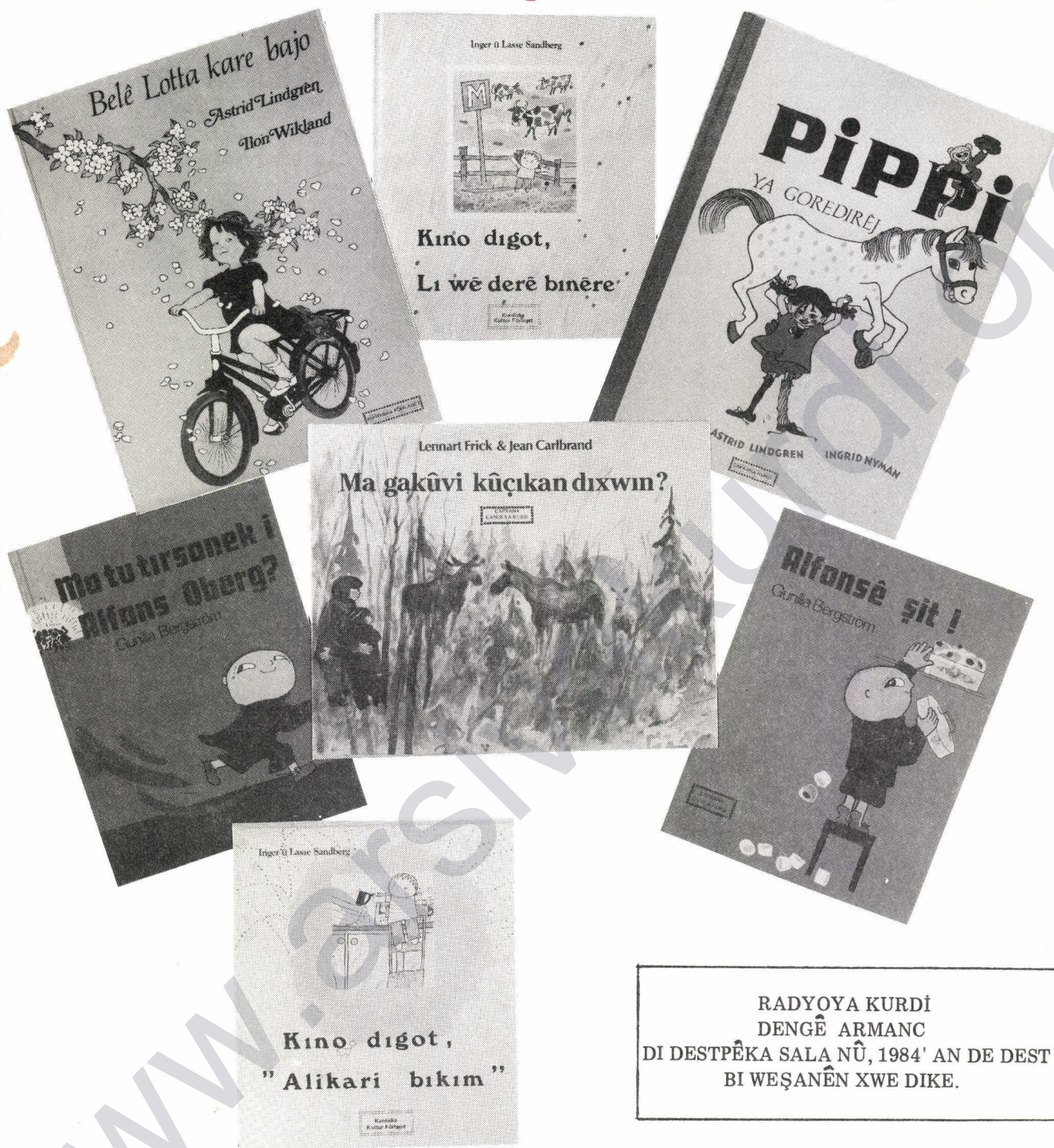
Yere düşen her Kurdistan şehidinin akan kanı yerde kalmamasın, zulüm düzeninin tek bir çizmesi bile basmamalı artık bu yurda.

Halkımızın ve onun öz evlatlarının dağlarımızdan patlatacağı kelaşnikov sesleri, mitralyoz gümbürtüleriyle düşman cenehalarını dövecek günün umudunu saklıyoruz yüreklerimizde. Bayramları bekleyen çocukların bekleyişle, bayramlarda sevinen çocukların sevinişle giyineceğiz, kuşanacağız silahlarımızı, cenk giysilerimizi. Dalga dalga çekileceğiz dağlarımızın en yükseklerine, döveceğiz düşman mevzilerini, kurtarana dek bu kadim yurdu, kurtarana dek...

önümüzdeki dönemde daha büyük sorumluluklar beklemektedir. Türkiye'de "gelenekselleşen" anlayışı kırmak önümüzdeki dönemin en önemli görevidir. Halk yığınlarına gerçek kurtuluşun yolunu göstermek, çıkarlarını teminat altına alacak olan demokrasi anlayışını kavratmak ve bunu demokrasi güçlerinin cephe birliğinde somutlaşması gereken örgütlülüğü ile maddi bir varlığa dönüştürerek, burjuvazinin yığınlardaki muhalafeti kendi "muhalafeti" nin içinde eritmesinin önüne geçilebilir.

Faşist cunta'ya karşı halk güçlerinin kendi demokrasi ön plana çıkarılarak, halk yığınlarının muhalafeti dönemin tüm olanaklarından yararlanılarak doğru bir biçimde örülmelidir. Buna varmanın yolu da herşeyden önce demokrasi güçlerinin birliğini sağlayarak halk yığınlarının güvenini kazanmaktan geçer. Faşist diktatörlüğe karşı halk yığınlarının muhalafetini birleştirmek ve bunu faşist diktatörlüğün yıkılarak yerine halk güçlerinin demokratik iktidarını yerleştirecek bir güç durumuna getirmenin yolu budur. Bu görev başarılamadan süreci aşamayız.

ÇAPXANA ÇAND A KURD

RADYOYA KURDÎ
DENGÊ ARMANC
DI DESTPÊKA SALA NÛ, 1984' AN DE DEST
BI WEŞANÊN XWE DIKE.

KOVARA KURDÎ / MANATLIG KURDISK TIDSKRIFT / KURDISH MAGAZINE ISSN : 0348 - 7385

Box 16139 103 23 Stockholm - SWEDEN

Navnîşan / Adress : ARMANC Drottninggatan 10-4 tr. 111 51 Stockholm-Sweden POSTGIRO: 23 89 94 - 8

Xwedi / Utgivare : KURDISKA DEMOKRATISKA ARBETARFÖRENINGEN - K.K.D.K -

KOMELA KARKEREN DEMOKRATEN KURDISTANE li Swed -KKDK- Tel : 08 - 10 72 82

Buha / Pris-Price : 7,5 kr. / 1,5 D-mark / 75 T-Lira * ARMANC - Kovara Kurdi - mehe carek derte

ABONE/Subscription : 1 sal - 1 ar - 1 year : 100 kronor * 6 meh - 6 man - 6 month : 50 kronor - 20 D-mark